

“Ἐγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωή,,
(Ἰωάν. 18' 6)

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. 5' 63)

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

Ἔτος 110ον | Ἰούnius 2020 | 4346

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΘΥΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΟΛΟ της ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη ἔχει τὸν Σταυρό. Σταυτισμένη μετὰ τὴν θυσίαν τὴν βλέπουμε στὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ ποὺ κρέμεται πάνω στὸ ὄδυνηρὸ καὶ ἐπονεϊδιστὸ ξύλο. Μόνον ὁποῖος παρατηρεῖ τὴν ἀκανθοστεφανωμένη μορφή τῆς σαρκωμένης ἀγάπης μπορεῖ νὰ νιώσει τί θὰ πεῖ ἀγάπη. Μόνον ὁποῖος ἀκούει τοὺς γεμάτους συμπόνοια καὶ συγχώρηση τελευταίους λόγους τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας εἶναι δυνατὸν νὰ αἰσθανθεῖ τὸ μέγεθός της.

Αὐτὴ τὴ μορφή **«τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ»** (Γαλάτ. β' 20) εἶχε πάντοτε μπροστά του ὁ Παῦλος, ὁ μεγάλος Ἀπόστολος τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θυσίας. Ἡ ἄσκηση τῆς ἀγάπης ἦταν τὸ πρῶτον μέλημά του. Γι' αὐτὸ καὶ τὴν πραγματοποιεῖ μετὰ ὅλους τοὺς τρόπους. Ὅχι μόνον ὅταν ὀργάνωνε τὴν λογία ἢ μετέφερε χρήματα γιὰ νὰ βοηθήσει τοὺς ἀδελφούς τῶν Ἱεροσολύμων ποὺ ὑπέφεραν ἀπὸ τὸν τρομερὸ λιμὸ ποὺ συνέβη ἐπὶ Κλαυδίου Καίσαρος (Πράξ. 11' 28), ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀγρυπνοῦσε προσευχόμενος γιὰ τοὺς ἀδελφούς ποὺ κινδύνευαν. **«Χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπισύστασίν μου ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν»** (Β' Κορινθ. 11' 28). Δὲν εἶχε, δηλαδὴ, τὴν φροντίδα μιᾶς μόνο Ἐκκλησίας. Τὸ ἐνδιαφέρον του τὴν ἀγκάλιαζε ὅλες. Αὐτὸς φρόντιζε νὰ προφυλάξει τὴ νεοσύστατη ποίμνη ἀπὸ τοὺς βαρεῖς λύκους τῶν ψευδαδέλων καὶ αἰρετικῶν.

Καὶ τὸ πατρικὸ του ἐνδιαφέρον δὲν σταματᾷ ὡς ἐδῶ. Πάντοτε ἡ πολυμήχανη σκέψη του εὑρίσκει τρόπους, γιὰ νὰ ἐκδηλώνει τὸν πλοῦτον τῆς καρδιάς του. Χρήματα καὶ ἄλλα ὑλικά ἐφόδια ὁ ἴδιος δὲν εἶχε. Ἡ ἀγάπη του ὅμως ἔχει χίλιους τρόπους νὰ ἐκδηλωθεῖ καὶ νὰ καλύψει τὴν πολυποίκιλες ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων, ψυχικὲς καὶ σωματικὲς. Ἔτσι, παράλληλα μετὰ τὸ ἱεραποστολικὸ ἔργο του, ἄσκει καὶ τὴν κοπιαστικὴν ἐργασία τοῦ σκηνοποιοῦ. Καὶ μετὰ τὸν τρόπο αὐτὸ ὅχι μόνον δὲν ἐπιβαρύνει κανένα γιὰ τὴ δική του συντήρηση, ἀλλὰ βοηθεῖ καὶ τοὺς ἄλλους. Τὰ εὐλογημένα ἐκεῖνα χέρια ποὺ μετέδωσαν τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἀνέδειξαν ἐπισκόπους τὸν Τιμόθεο καὶ τὸν Τίτο, αὐτὰ τὰ χέρια ροζιάζουν ὥρες ὀλόκληρες πάνω στὸ χοντρὸ ὕφασμα τῶν σκηνῶν, γιὰ νὰ ἐπαρκέσουν στὴν ἀνάγκη τῶν συνεργατῶν του: **«ταῖς χρειáς μου καὶ τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπῆρέτησαν αἱ χεῖρες αὐταί»** (Πράξ. κ' 34).

Καὶ τὸ κορυφώμα ἴσως τῆς γεμάτης ἀγάπης πατρικῆς

του καρδιάς φαίνεται στὴν περίπτωσιν τοῦ δούλου Ὁνήσιμου. Ἐνας δραπετὴς δούλος παρουσιάζεται στὸν φυλακισμένον στὴ Ρώμην Ἀπόστολον. Ὁ δέσμιος Παῦλος δὲν σκέπτεται καθόλου τὰ δικά του δεσμά. Ἡ ἀγάπη συνθηθεῖ νὰ λησμονεῖ τὸν ἑαυτὸς της. Ἐχει μπροστά του ἕνα ἄσωτον υἱόν, πονεμένο, δυστυχισμένο. Ἐνα δούλου φυγάδα καὶ κλέφτη μαζί. Ἄν ὁ δούλος δὲν εἶχε καμιά ἀξία τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη, καταλαβαίνει κανεὶς τί σήμαινε νὰ βαρύνεται καὶ ὡς λιποτάκτης καὶ κλέφτης. Ὁ κύριός του εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ τὸν βασανίσει καὶ νὰ τὸν μαστιγώσει μέχρι θανάτου. Γιὰ τὸν ἀπόστολον Παῦλον ὁ Ὁνήσιμος δὲν εἶναι δούλος, ἀλλὰ **«ἀδελφὸς ἀγαπητὸς»** (Φιλήμ. 16).

Γράφει, λοιπόν, ὁ λευκασμένος πᾶς Παῦλος στὸν Φιλήμονα, τὸν κύριον τοῦ Ὁνήσιμου, γιὰ νὰ τὸν παρακαλέσει νὰ δεχθεῖ καὶ νὰ συγχωρήσει τὸν δούλον του. Ἡ ἐπιστολὴ αὐτή, ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ 25 μόνον στίχους, φανερώνει τοὺς θησαυροὺς τῆς μεγάλης ἀγάπης του. Ἀναλαμβάνει αὐτὸς τὴν υπεράσπισιν ἑνὸς δούλου, διακινδυνεύοντας τὸ κύρος του. Κρούει μετὰ λεπτότητα τὴν πῶν εὐαίσθητες χορδὰς τῆς ψυχῆς τοῦ Φιλήμονα. Ἐνας κείμαρος ἀγάπης ξεπετάγεται ἀπὸ τὴν ἐπιστολὴν αὐτή, ἱκανὸς νὰ σβήσει τὴν δίκαιον ὀργὴν τοῦ ἀποδέκτη. Νὰ πῶς τὸν παρακαλεῖ: **«Δέξου τον μετὰ ἀγάπην, ὅπως ἀκριβῶς θὰ δεχόσουν ἐμένα. Καὶ ἂν σὲ ἀδίκησε ἢ σοῦ χρωστάει κάτι, αὐτὸ λογάριασέ το σὰν δική μου ὀφειλή»**. Καὶ ἡ μεγαλειώδης κατάληξις: **«Ναί, ἀδελφέ... ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ»** (18-20).

Ποιὸς κοινωνικὸς ἀναμορφωτὴς, ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ κόπτονται γιὰ ἰσότηταν καὶ κοινωνικὴν δικαιοσύνην, ἔχει νὰ μιᾶς παρουσιάσει ἀνάλογον κείμενον: **«Νὰ μοῦ ἀναπαύσης τὰ σπλάγχνα»**; Ποιὰ ἄλλη τρυφερότερη λέξις θὰ μπορούσε νὰ ἐρμηνεύσει καλύτερα τὸν πλοῦτον καὶ τὸ μεγαλεῖο μιᾶς ψυχῆς ποὺ θυσιάσθηκε στὸ βωμὸ τῆς ἀγάπης μετὰ ἔμβλημα τῆς τὸν σταυρὸν τοῦ Κυρίου;

«Δέξου τον μετὰ ἀγάπην, ὅπως ἀκριβῶς θὰ δεχόσουν ἐμένα. Καὶ ἂν σὲ ἀδίκησε ἢ σοῦ χρωστάει κάτι, αὐτὸ λογάριασέ το σὰν δική μου ὀφειλή».
Καὶ ἡ μεγαλειώδης κατάληξις: «Ναί, ἀδελφέ... ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ».

Τὸ ἀτύχημα εὐτύχημα

Ἄν μπορούσαμε νὰ ἔχουμε μεγαλύτερη ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό! Ἄν στηριζόμασταν μὲ παιδικὴ ἀπλότητα στὴν πατρικὴ πρόνοια καὶ προστασία Του! Ἄν μαθαίναμε νὰ βλέπουμε τὰ γεγονότα, ὄχι μὲ τὸ κοντόθωρο μάτι τῆς ὀλιγοπιστίας, ἀλλὰ μὲ τὴν διεισδυτικὴ ὄραση τῆς πίστεως! Ἄν κατορθώναμε νὰ παρατηροῦμε πέρα ἀπὸ τὰ βλεπόμενα στὰ μὴ βλεπόμενα, ἀλλὰ καὶ μέσα ἀπὸ τὰ βλεπόμενα, ὅσο μαῦρα καὶ ἀντίξοα καὶ ἄν εἶναι, νὰ διακρίνουμε τὸ σχέδιο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, πόσο θὰ ἠρεμοῦσε, θὰ εἰρήνευε ἡ ζωὴ μας!

Τὸ πρόβλημα εἶναι ὅτι ὅλη τὴν ἐμπιστοσύνη μας τὴν στρέφουμε στὸν ἑαυτὸ μας καὶ ὄχι στὸν Θεό. Ἐχουμε ἀπόλυτη αὐτοπεποίθηση στὶς ικανότητές μας, στὴν προσωπικὴ μας κρίση. Θέλουμε τὸ καθετὶ νὰ τὸ ἐρμηνεύσουμε μὲ τὴ δική μας περιορισμένη λογικὴ. Ἄς μᾶς λένε τὰ γεγονότα,

Μιὰ δοκιμασία, μιὰ ἀποτυχία, μιὰ θλίψη δὲν εἶναι ποτὲ χωρὶς νόημα. Κρύβει πάντα ἓνα σκοπὸ γιὰ τὴ ζωὴ μας. Ἄρκεϊ νὰ ἔχουμε ἀπλωμένες τὶς κεραῖες τῆς ψυχῆς, γιὰ νὰ τὸ συλλάβουν.

ὅτι οἱ ικανότητές μας εἶναι μικρές, ὅσο μεγάλες καὶ ἄν μᾶς φαίνονται. Ἄς τὸ ἀναγνωρίζουμε κι ἐμεῖς κάποτε, ὅτι εἴμαστε ἄνθρωποι ἀνίσχυροι. Ἄς διαπιστώνουμε πὼς ἡ ὄρασή μας εἶναι ἀδύνατη καὶ δὲν μπορούμε νὰ δοῦμε πέρα ἀπὸ τὴ μύτη μας. Ἐμεῖς;...

Ἡ δὲν εἶναι ἔτσι; Ἡ μήπως, ἐπειδὴ καρφώσαμε τὸ μάτι μας στοὺς μεγεθυντικούς φακούς τοῦ μικροσκοπίου ἢ τοῦ τηλεσκοπίου καὶ μελετήσαμε τὸν μικρόκοσμο ἢ τὸν μεγάκοσμο, νομίσαμε ὅτι ἐξερευνήσαμε καὶ τὸν ἀνεξερεύνητο κόσμος τῆς ψυχῆς; Μήπως, ἐπειδὴ κάναμε μερικὲς βόλτες πάνω ἀπὸ τὴ γῆ καὶ «διασχίσαμε τὸ διάστημα», νομίσαμε πὼς κατακτήσαμε τὸν κόσμος καὶ σχίσαμε τὸ μυστήριό τοῦ σύμπαντος; Χρειάζεται μιὰ ἄλλη αἴσθηση καὶ μιὰ ἄλλη ὄραση, γιὰ νὰ ἐξερευνήσουμε τὰ ἀνεξερεύνητα μυστήρια-σχέδια τοῦ Θεοῦ.

Διηγοῦνται γιὰ κάποιον ναυαγὸ πού κατόρθωσε νὰ φθάσει στὴν ἀκτὴ. Μόνος σ' ἓνα ἀπομονωμένο νησὶ στὴ μέση τοῦ ὠκεανοῦ. Μὲ πολὺ κόπο τώρα φτιάχνει μιὰ πρόχειρη καλύβα. Πόσο καιρὸ ὅμως θὰ μπορέσει νὰ ζήσει σ' αὐτὴ τὴν ἐρημίαν; Θερμὴ ἢ προσευχὴ του ἀναβλύζει ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιάς του. Ἀδιάκοπα ἀτενίζει πότε τὸν οὐρανὸ

καὶ πότε τὸν μακρινὸ ὄριζοντα, μήπως φανεῖ κάτι γιὰ νὰ τὸν σώσει. Ἡ ἐλπίδα δὲν τὸν ἔχει ἐγκαταλείψει. Ἐως ὅτου ἦλθε τὸ τελειωτικὸ χτύπημα. Ἔτσι τοῦ φάνηκε.

Γυρίζοντας μιὰ ἡμέρα ἀπὸ τὴν ἀναζήτηση τροφῆς, βλέπει ξαφνικὰ τὴ φτωχικὴ καλύβα τοῦ τυλιγμένης στὶς φλόγες. Ὁ τρόμος καὶ ἡ ἀπελπισία κυρίευσαν τὴν πληγωμένη του καρδιά. Χάθηκε, λοιπόν, καὶ ἡ τελευταία του ἐλπίδα. Ὅ,τι τοῦ εἶχε ἀπομείνει, μέσα σὲ λίγα λεπτά, ἔγινε παρανάλωμα τῆς φωτιᾶς. Καταδικασμένος τώρα

πιὰ νὰ πεθάνει, χωρὶς καμιά βοήθεια στὴν ἐρημίαν του.

Ἔτσι νόμισε. Αὐτὸ τοῦ ἔλεγαν τὰ ψηλαφητὰ γεγονότα. Αὐτὸ τοῦ μαρτυροῦσε ἡ ὄρασή του. Αὐτὸ τοῦ φώναζε ἡ κοινὴ λογικὴ. Καὶ ὅμως αὐτό, πού τοῦ φαινόταν σὰν ἡ πιὸ μεγάλη τραγωδία, θὰ ἀποδεικνυόταν ἡ πιὸ ἀνέλπιστη σωτηρία. Αὐτὸ πού δὲν μπορούσε νὰ συλλάβει ἡ ἀνθρώπινη λογικὴ, θὰ τοῦ τὸ ἐρμήνευε ἡ λογικὴ τῆς πίστεως, ἡ πρόνοια τῆς θεϊκῆς ἀγάπης.

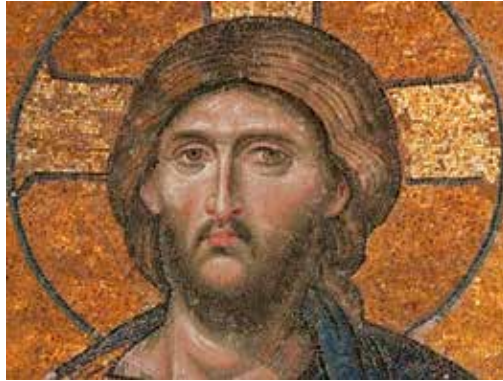
Μέσα στοῦ ἀνεξερεύνητο σχέδιο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, αὐτὴ ἡ φαινομενικὴ καταστροφὴ, δὲν ἦταν παρὰ ἡ ἀπάντηση τοῦ οὐρανοῦ στὶς θερμὲς προσευχές του. Τὴν ἴδια κιόλας ἡμέρα, τῆς πιὸ βαθιᾶς ἀπελπισίας του, ἔφθασε ἡ πιὸ γλυκιὰ ἐλπίδα του. Τὸ πλοῖο τῆς σωτηρίας του ἦταν τώρα γεγονός. Τὸ ξεχωρίζει πιὰ καθαρὰ νὰ πλησιάζει τὴν ἐρημίαν του. «Διακρίναμε ἀπὸ μακριὰ τὸν καπνὸ καὶ ἤλθαμε», θὰ τοῦ πεῖ γεμάτος συγκίνηση ὁ καπετάνιος.

Ἀλήθεια, γιὰ νὰ εἶναι τόσο κοντόθωρη ἡ πνευματικὴ μας ὄραση; Γιατί νὰ μὴ βλέπουμε πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα τὸν ἥλιο, πίσω ἀπὸ τὴν καταιγίδα τὴν ξαστεριά; Γιατί ἡ ὀλιγοπιστία μας νὰ σταματᾶει στὰ φαινόμενα πού εἶναι μαῦρα καὶ θλιβερά; Γιατί δὲν προχωράει στὰ μὴ βλεπόμενα –στὶς πραγματικότητες τῆς πίστεως– πού εἶναι φωτεινὰ καὶ ἐλπιδοφόρα;

Μιὰ δοκιμασία, μιὰ ἀποτυχία, μιὰ θλίψη δὲν εἶναι ποτὲ χωρὶς νόημα. Κρύβει πάντα ἓνα σκοπὸ γιὰ τὴ ζωὴ μας. Ἄρκεϊ νὰ ἔχουμε ἀπλωμένες τὶς κεραῖες τῆς ψυχῆς, γιὰ νὰ τὸ συλλάβουν. Γιὰ τὸν πιστὸ τίποτα δὲν εἶναι τυχαῖο. Ἀντιχεῖ στὰ αὐτιά του ἡ πνευματικὴ ἐμπειρία τοῦ ἀποστόλου Παύλου: «**Οἶδαμεν ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν**» (Ρωμ. ν' 28). Γνωρίζουμε ὅτι σ' ἐκείνους πού ἀγαποῦν τὸν Θεό, ὅλα βοηθοῦν καὶ συνεργάζονται γιὰ τὸ καλὸ τους. Ὑπάρχει αὐτὴ ἡ προϋπόθεση τῆς ἀγάπης στὸν Θεό; Τότε καὶ τὸ πιὸ μεγάλο ἀτύχημα γίνεται εὐτύχημα.

ΣΤΑ ΜΑΤΙΑ ΜΑΣ ...ΤΟΝ ΗΛΙΟ

Διάβαζα μιὰ ωραία φράση γραμμένη ἀπὸ ἓνα κατασκηνωτὴ στὴν εἴσοδο τῆς σκηνῆς του μιὰ μέρα μὲ καταρακτώδη βροχή: «Καλοκαιρία... μέσα στὰ μάτια μας νὰ βλέπουμε τὸν ἥλιο!» Μιὰ φράση τόσο δυνατὴ πὺθ θὰ ἄξιζε νὰ τὴ γράψουμε κι ἐμεῖς, ὄχι στὴν πόρτα τῆς σκηνῆς μας, ἀλλὰ στὴν εἴσοδο τῆς ψυχῆς μας. Naί, μέσα στὰ μάτια μας μπο-

ροῦμε νὰ βλέπουμε τὸν ἥλιο ὁλόκληρο τὸ εἰκοσιετάρωρο. Nὰ μὴ δῦει ποτέ. Καὶ στὶς μπόρες καὶ στὶς θύελλες καὶ στὶς καταιγίδες. Καὶ στὶς πιὸ πυκνὲς συννεφιεῖς. Ἄρκει τὰ μάτια μας νὰ εἶναι καθαρὰ, ἀσυννέφιαστα, φωτεινά. Καὶ ξέρομε, πὺς ἡ συννεφιά στὰ μάτια ἀνεβαίνει ἀπὸ τὴν καρδιά. Αὐτὴ θολώνει τὸ βλέμμα. Καὶ τὴν καρδιά τίποτε ἄλλο δὲν τὴν συννεφιάζει πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Μπῆκε ἡ ἁμαρτία μέσα στὴν ψυχὴ; Κυριάρχησε; Θόλωσε τὸ βλέμμα. Ἐχασε τὴ λάμψη του, τὴν ἀθωότητά του, τὴ γλυκύτητά του. Ἀπὸ βλέμμα ἤρεμο, γαλήνιο, ἔγινε ἀνήσυχο, ἀνέκφραστο, θαμπό. Ἡ ἁμαρτία τὸ συννεφιάζει καὶ θὰ τὸ κάνει ἀργὰ ἢ γρήγορα νὰ χύσει δάκρυα, ἴσως καὶ πικρά.

Εἶπαν, πὺς τὰ μάτια εἶναι «τὰ παράθυρα τῆς ψυχῆς». Καὶ ὅ,τι συμβαίνει στὴν ψυχὴ, ἀντανακλᾶται στὸ πρόσωπο. Χαίρεται ἡ ψυχὴ; Ἀκτινοβολοῦν τὰ μάτια τὴν ἴδια χαρούμενη λάμψη. Στενάζει ἡ ψυχὴ; Σκοτεινιάζει τὸ βλέμμα. Τὰ μάτια συνοδεύουν πάντα τὴν ψυχὴ στὸ τραγούδι ἢ στὸ θρῆνο τῆς. Εἶναι τὰ παράθυρά τῆς. Ἄν θέλουμε νὰ δοῦμε τὴν ψυχὴ, τὴ χαρὰ ἢ τὴ λύπη τῆς, ἄς κοιτάξουμε τὰ μάτια.

«Μέσα στὰ μάτια μας νὰ βλέπουμε τὸν ἥλιο!» Τί γίνεται ὅμως, ὅταν κανεῖς εἶναι φορτωμένος μὲ χίλια δυὸ προβλήματα μὲ οικογενειακὲς δυσκολίες, μὲ ἀντιδράσεις ἀπὸ συγγενεῖς καὶ φίλους, μὲ οικονομικὲς καὶ ἄλλες στενοχώριες; Τί γίνεται, ὅταν δὲν βρίσκει κατανόηση καὶ συμπαράσταση οὔτε καὶ ἀπὸ ἐκεῖ πὺθ θὰ περίμενε; Ἀπὸ τίς πιὸ ὀδυνηρὲς δοκιμασίες ἢ διάψευση τῶν ἐλπίδων.

Πράγματι, ὑπάρχουν στιγμὲς πὺθ τὸ φωτεινὸ βλέμμα ἀπαιτεῖ ἥρωισμό. Χρειάζεται μεγάλη ψυχικὴ δύναμη, γιὰ νὰ μὴ χαθεῖ ἡ καλὴ διάθεση. Ἀλλὰ καὶ τότε καὶ πιὸ πολὺ τότε, ὁ ἀγωνιστὴς Χριστιανός, πὺθ ἐμπνέεται ἀπὸ τὸ χαρμόσυνο γεγονός τῆς Ἀναστάσεως, δὲν λησμονεῖ πὺς εἶναι κήρυκας τῆς χαρᾶς, τῆς πίστεως, τῆς ἐλπίδας. Τὸ χρέος του εἶναι νὰ χαίρει καὶ «ἐν τοῖς παθήμασι» καὶ νὰ γίνεται πάντοτε «εὐχάριστος» κατὰ τὴν παραγγελία τοῦ ἀποστόλου Παύλου.

Τὸ φωτεινὸ βλέμμα εἶναι σὰν τὴν ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου στὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου. Πόσες οικογένειες, πόσες συντροφιεῖς, πὺθ ὑποφέρουν

ἀπὸ τὴν κακὴ τους διάθεση, θὰ μεταμορφώνονταν, ἂν τὰ μέλη τους ἔπαιρναν στὰ σοβαρὰ τὴν προτροπὴ τοῦ Κυρίου νὰ ἔχουν καὶ νὰ διατηροῦν πάντοτε τὴν δικὴ Του χαρὰ «πεπληρωμένν» στὴν ψυχὴ τους (Ἰωάν. 13' 13). Ἡ χαρὰ αὐτὴ, ἡ ἀληθινή, ἡ ἀδιάκοπη, γιὰ τοὺς Χριστιανοὺς ἀποτελεῖ πραγματικότητα. «Πάντοτε χαίρετε» (Α' Θεσ.

ε' 16) ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ θεῖος Παῦλος.

Μιὰ εἰκόνα ἴσως μᾶς βοηθοῦσε καὶ ἐποπτικά. Τί κάνει τὸ ἀεροπλάνο, ὅταν συναντᾶει πυκνὴ συννεφιά; Προχωρεῖ μέσα στὰ σύννεφα, τὰ διασχίζει καὶ ἀνεβαίνει πάνω ἀπὸ αὐτὰ.

Αὐτὸ ἀκριβῶς μπορούμε νὰ κάνουμε καὶ μεῖς. Nὰ ἀνεβαίνουμε πάνω ἀπὸ τὰ σύννεφα. Nὰ τὰ ἀφήνουμε ἀπὸ κάτω. Πὺς; Μὲ ὄχημα τὸ διαστημόπλοιο τῆς προσευχῆς ἀνεβαίνουμε ψηλά, πολὺ ψηλά. Προσεγγίζουμε «τὸν θρόνο τῆς χάριτος» (Ἐβρ. δ' 16) ἀπὸ ὅπου

ἀντλοῦμε ἄμεση καὶ ἀποτελεσματικὴ βοήθεια. Πετᾶμε πάνω ἀπὸ τίς δυσκολίες καὶ τίς δοκιμασίες. Δὲν τίς ἀφήνουμε νὰ ἐπηρεάζουν καὶ νὰ σκοτεινιάζουν τὴ ζωὴ μας. Τίς ξεπερνᾶμε, γιὰ τίς ἐναποθέτουμε μὲ ἐμπιστοσύνη στὴν πατρικὴ πρόνοια καὶ προστασία τοῦ Θεοῦ. Δὲν κυνηγᾶμε τὰ σύννεφα. Κυνηγᾶμε τὸν ἥλιο. Συναντᾶμε τὸν ἥλιο μέσα στὴ συννεφιά. Λουζόμαστε στὸ φῶς του. Γιὰ τί ἔχουμε μέσα στὴν ψυχὴ μας τὸν ἥλιο τῆς Δικαιοσύνης, τὸν Χριστό. «**Ἐπὶ τῷ Κυρίῳ πέποιθα**» ἐπαναλαμβάνει γεμάτος πίστη καὶ ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὴν ζωντανὴ παρουσία καὶ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ὁ κάθε πιστός. Ἐχω ὑψωμένο τὸ βλέμμα, τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά στὸν οὐρανό. Καὶ ὁ οὐράνιος Πατέρας μὲ βεβαιώνει, πὺς κανένας, πὺθ στηρίχθηκε στὸν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ καθήμενο, δὲν διαψεύσθηκε. Πὺς λοιπόν, θὰ διαψευσθῶ ἐγώ;

“Ὅ,τι συμβαίνει στὴν ψυχὴ, ἀντανακλᾶται στὸ πρόσωπο. Χαίρεται ἡ ψυχὴ; Ἀκτινοβολοῦν τὰ μάτια τὴν ἴδια χαρούμενη λάμψη. Στενάζει ἡ ψυχὴ; Σκοτεινιάζει τὸ βλέμμα. Τὰ μάτια συνοδεύουν πάντα τὴν ψυχὴ στὸ τραγούδι ἢ στὸ θρῆνο τῆς. Εἶναι τὰ παράθυρά τῆς. Ἄν θέλουμε νὰ δοῦμε τὴν ψυχὴ, τὴ χαρὰ ἢ τὴ λύπη τῆς, ἄς κοιτάξουμε τὰ μάτια.

«Τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε λέγων· ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με

καὶ πινέτω. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν· οὐπὼ γὰρ ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. Πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης· ἄλλοι ἔλεγον· οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός· ἄλλοι ἔλεγον· μὴ γὰρ ἐκ τῆς Γαλιλαίας ὁ Χριστός ἔρχεται; Οὐχὶ ἡ γραφή εἶπεν ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος Δαυὶδ καὶ ἀπὸ Βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν Δαυὶδ, ὁ Χριστός ἔρχεται; Σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο δι' αὐτόν. Τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιάσαι αὐτόν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας. Ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ Φαρισαίους,

**ΚΥΡΙΑΚΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ
ΤΗΣ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗΣ**
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. ζ' 37-52, π' 12
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. β' 1-11

καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐκείνοι· διατί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὑπηρέται· οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς

οὗτος ὁ ἄνθρωπος. Ἀπεκρίθησαν οὖν αὐτοῖς οἱ Φαρισαῖοι· μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε; Μὴ τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς αὐτόν ἢ ἐκ τῶν Φαρισαίων; Ἄλλ' ὁ ὄχλος οὗτος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον ἐπικατάρατοί εἰσι! Λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτούς, ὁ ἐλθὼν νυκτὸς πρὸς αὐτόν, εἰς ὧν ἐξ αὐτῶν μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐάν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γινῶ τί ποιεῖ; Ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῶ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ; Ἐρεύνησον καὶ ἴδε ὅτι προφήτης ἐκ τῆς Γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. Καὶ ἀπήλθεν ἕκαστος εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ. Πάλιν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς».

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΔΙΨΑ

«Εάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω».

Ὅκτῳ ἡμέρες διαρκοῦσε ἡ γιορτὴ τῆς Σκηνοπηγίας. Ἀλλὰ ἡ τελευταία ἡμέρα ἦταν ἡ πιὸ ἐπίσημη. Σάλπιζαν οἱ ἱερεῖς σάλπιγγες καὶ μαζεύονταν ὅλος ὁ λαός. Τότε ἔσφαζαν ζῶα οἱ Ἑβραῖοι καὶ πρόσφεραν θυσίες στὸ Ναό. Ὁ Ἀρχιερέας ἔπαιρνε χρυσο κανάτι καὶ τὸ γέμιζε νερὸ ἀπὸ τὴν πηγὴ τοῦ Σιλωάμ. Κατόπιν ράντιζε μὲ τὸ νερὸ αὐτὸ τὸ θυσιαστήριο καὶ τὸν λαὸ καὶ ἔψαλλε: «**Ἀντλήσατε ὕδωρ μετ' εὐφροσύνης ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου**» (Ἦσ. β' 3).

Τὴν τελευταία λοιπὸν καὶ ἐπίσημη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς τῆς Σκηνοπηγίας ὁ Κύριός μας βρέθηκε ἀνάμεσα στὶς χιλιάδες τῶν προσκυνητῶν καὶ βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ διδάξῃ τὸν λαό. Πῆρε ἀφορμὴ ἀπὸ τὸ νερὸ, μὲ τὸ ὅποιο ράντιζε ὁ Ἀρχιερέας τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Τὸ νερὸ αὐτὸ ἦταν ἕνας τύπος, μιὰ σκιά, πὺ προειδοποιοῦσε ὅτι θὰ ἐρχόταν μιὰ ἡμέρα τὸ ἀληθινὸ, τὸ «**ὕδωρ τὸ ζῶν**». Καὶ αὐτὸ τὸ ζωντανὸ νερὸ ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος, ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ Χριστὸς δροσιζεῖ τὶς ψυχές μας. Ὁ Χριστὸς καθαρίζει τὶς καρδιές μας. Ὁ Χριστὸς εὐλογεῖ καὶ ἀγιάζει τὰ σύμπαντα. Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ πᾶν.

Ἄν τὸ πίστευαν αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι, θὰ ἔτρεχαν στὸ Χριστὸ πὺ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς καὶ εἶπε: «**Εάν τις διψᾷ ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω**».

Ἡ δίψα εἶναι πιὸ ἔντονο αἶσθημα καὶ ἀπὸ τὴν πείνα. Μπορεῖ κανεὶς νὰ νικήσῃ τὴν πείνα καὶ νὰ ζῆσῃ ἀρκετὲς ἡμέρες χωρὶς τροφή. Ὅμως χωρὶς νερὸ οἱ ἡμέρες του εἶναι μετρημένες.

Ἀλλὰ πέρα ἀπὸ τὴν βιολογικὴ δίψα, ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη δίψα. Εἶναι ἡ πνευματικὴ δίψα γιὰ τὴν ὁποία κάνει λόγο ὁ Προφήτης Δαυὶδ στοὺς ψαλμούς του: «**Ἐδίψησεν ἡ ψυχὴ μου πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα**» (Ψαλμ. μα' 3). Ἕνας πόθος ἅγιος καὶ δυνατὸς φλογίζει τὴν ψυχὴ τοῦ προφήτη. Καὶ χρησιμοποιεῖ ἕνα πολὺ χαρακτηριστικὸ παράδειγμα. Καθὼς τὸ διψασμένο ἐλάφι μὲ πόθο πολὺ τρέχει στὶς κρυστάλλινες πηγές μὲ τὰ γάργαρα νερὰ γιὰ νὰ χορτάσῃ τὴ δίψα του, ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ μου σὲ ποθεῖ σοφῶρα καὶ μὲ ἀχώρταγῃ δίψα ζητάει νὰ ἐπικοινωνήσῃ μαζί σου, Θεέ μου, καὶ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν παρηγοριάν σου.

Ὁ Δαυὶδ ἔδωσε ὀρθὴ κατεύθυνση στὴν ἐσωτερικὴ του ἀναζήτηση. Καὶ πέτυχε τὸ ποθοῦμενο. Νὰ ξεδιψάσῃ στὶς πνευματικὲς πηγές τοῦ ζῶντος Θεοῦ. Καὶ ὄχι μόνο ὁ Δαυὶδ

ἀλλὰ καὶ τόσες ἅγιες ψυχές, ἑκατομμύρια ψυχές πὺ ἀναζήτησαν «**τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα**» καὶ ξεδιψασαν κοντὰ Του.

Μπροστὰ στὸ φαινόμενο αὐτὸ τῆς δίψας γιὰ τὸν Θεό, τὴ λύτρωση καὶ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς, τίθεται τὸ ἐρώτημα: Πὺ ἄραγε ὀφείλεται αὐτὴ ἡ μεγάλῃ ἐσωτερικὴ πνευματικὴ δίψα τοῦ ἀνθρώπου;

Στὰ πρῶτα τρία κεφάλαια τῆς Γενέσεως στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, βλέπουμε τὸ φαινόμενο αὐτὸ στὴν ψυχὴ τῶν πρωτοπλάστων. Ὅταν μὲ τὴν παρακοὴ στερήθηκαν τοὺς καρπούς τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τὸν Θεό, τότε ἔνωσαν τὴ μεγάλῃ ἀνάγκη καὶ τὴν ἄσβεστη δίψα τοῦ Θεοῦ. Αὐτὴ ἡ θεία δίψα ὑπάρχει σὲ κάθε ψυχὴ.

Ἀλλὰ καὶ τὰ πορίσματα τῆς ψυχολογίας αὐτὸ μᾶς ἐπικυρώνουν. Ἐμφυτη, λοιπόν, εἶναι καὶ πανανθρώπινη αὐτὴ ἡ πνευματικὴ δίψα γιὰ τὸν Θεό, γιὰ τὴν ἀλήθεια, τὴ δικαιοσύνη, τὴν ἀγάπη.

Κάθε ἄνθρωπος λευκὸς ἢ μαῦρος, κίτρινος ἢ ἐρυθρόδερμος, μορφωμένος ἢ ὄχι, αἰσθάνεται αὐτὴ τὴν πνευματικὴ δίψα λίγο ἢ πολὺ. Καὶ ὁ Θεὸς πὺ ἔβαλε μέσα στὸν ἄνθρωπο αὐτὴ τὴ δίψα, εἶναι ὁ μόνος ἱκανὸς γιὰ νὰ τὴν ἱκανοποιήσῃ. Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια ἐκφράζει παραστατικὰ ὁ ἅγιος Αὐγουστίνος: «**ὦ Κύριε, ὁ ἄνθρωπος, πολλοσημῶριο τῆς δημιουργίας σου, θέλει νὰ σὲ δοξάζει. Καὶ εἶσαι Σὺ πὺ ἀφυπνίζεις τὸν πόθο του νὰ σ' ἐξυμνεῖ. Γιατὶ μᾶς ἔπλασες γιὰ Σένα καὶ ἡ ψυχὴ μας ἀγωνιᾷ, μέχρις οἷου ἀναπαυθεῖ στοὺς κόλπους Σου**».

Πὺ ὅμως ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς μας τὴν ἱκανοποίηση τῆς δίψας αὐτῆς; Ἄλλοι στὸ χρῆμα, στὴ δόξα, στὶς ἀπολαύσεις. Ἀποτέλεσμα: κενὸ ψυχικὸ, ἄγχος φοβερό, μοναξιά.

Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ πολλοὶ ἀναζητητὲς τοῦ Θεοῦ, πὺ ἀναζητοῦν μὲ εὐκρίνεια «**τὸν ζῶντα Θεόν**».

«**Εάν τις διψᾷ...**» μᾶς εἶπε Κύριε! Ἀλλὰ δὲν βλέπει Χριστέ μας, ὅτι εἴμαστε ὅλοι τρομερὰ διψασμένοι γιὰ ἀλήθεια, ἀγάπη, δικαιοσύνη, λύτρωση, γιὰ Σένα πὺ εἶσαι ὁ μοναδικὸς Λυτρωτής! Κάνε μας, Κύριε Ἰησοῦ νὰ δεχθῶμε ὀλόψυχα τὴν πρόσκλησή Σου: «**...ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω**». Τότε ἀληθινὰ θὰ ξεδιψάσῃ ἡ ψυχὴ μας καὶ θὰ δροσιθεῖ ἡ ὑπαρξὴ μας ἀπὸ τὰ ὑπερκόσμια χαρίσματα τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος.

«Εἶπεν ὁ Κύριος τοῖς ἑαυτοῦ μαθηταῖς· πᾶς ὅς τις ὁμολογήσει ἐν ἑμοί ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω

κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς· ὅστις δ' ἂν ἀρνήσῃται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος· καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος, εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς

ΚΥΡΙΑΚΗ 14 ΙΟΥΝΙΟΥ
Α΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ΑΓ. ΠΑΝΤΩΝ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. 1' 32-33, 37-38, 1θ' 27-30
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. 1α' 33-1β' 2

ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι· τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ

ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραὴλ. Καὶ πᾶς ὅς ἀφήκεν οἰκίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ γυναῖκα ἢ τέκνα ἢ ἀγρούς ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα λήψεται καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσει. Πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι».

Η ΑΥΤΑΠΑΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΝΤΩΝ

«Ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος»

Τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Κυρίου μας εἶναι πολὺ σημαντικά. Τὰ ἀπευθύνει στοὺς ἀγαπημένους του μαθητές, ἀλλὰ καὶ στοὺς μαθητὲς ὅλων τῶν αἰώνων. Ζητάει ὁ Κύριος Ἰησοῦς νὰ τὸν ὁμολογοῦμε μὲ ἀγάπη καὶ αὐταπάρνηση. Καὶ στὴ συνέχεια μᾶς τονίζει ὅτι **«ὅποιος δὲν παίρνει σταθερὰ ἀπόφαση νὰ ὑποστῇ κάθε ταλαιπωρία καὶ σταυρικό ἀκόμη θάνατο γιὰ τὴν πίστη στὸ ἅγιο Πρόσωπό του καὶ δὲν τὸν ἀκολουθεῖ ὡς ἀρχηγὸ καὶ ὑπόδειμά του, δὲν εἶναι ἄξιος γι' Αὐτόν»**.

Αὐτὴν τὴν μεγάλη αὐταπάρνηση ἔδειξαν οἱ Ἅγιοι Πάντες μὲ θαρρετὴ ὁμολογία, μὲ ταλαιπωρίες ἀφάνταστες καὶ μὲ βασανιστήρια καὶ μαρτύρια φοβερά, ἀκόμη καὶ μὲ σταυρικό θάνατο, χάριν τοῦ Χριστοῦ.

Ὅλοι οἱ ἅγιοι μάρτυρες καὶ ὁμολογητὲς ποὺ τιμᾶ ἰδιαίτερος σήμερα ἡ Ἐκκλησία μας εἶχαν ἥρωισμό καὶ αὐτοθυσία. Παρουσίασαν γενναιότητα καὶ αὐταπάρνηση.

Ἀπαρνήθηκαν ἐλεύθερα πρῶτα-πρῶτα τὸν ἑαυτό τους. Ἀπαρνήθηκαν τὶς ἀδυναμίες τους.

Ἀπαρνήθηκαν τὰ ἐγκόσμια καὶ τὴν προσκόλλησι σὲ πρόσωπα καὶ πράγματα. Εἶχαν χρήματα πολλὰ καὶ τὰ ἔδωσαν ὅλα, γιὰ τοὺς φτωχοὺς, γιὰ νὰ ζήσουν ἅγια ζωὴ καὶ ἀγγελικὴ πολιτεία. Ἄλλοι ὅμως, σὰν τὸν Μέγα Βασίλειο Ἀρχιεπίσκοπο Καισαρείας ἐργάστηκαν μέσα στὸν κόσμον καὶ μὲ τὴν παρουσία τους ἐφτιαξαν Βασιλείδες, ἰδρύματα πρότυπα τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ἐλέους γιὰ τοὺς φτωχοὺς, τοὺς λεπρούς, τὰ ὄρφανὰ, τοὺς γέροντες.

Πῆραν στὰ σοβαρὰ τὴν ἐντολὴ τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ἀναφέρεται στὴ σημερινὴ Εὐαγγελικὴ περικοπὴ, **«Ἐκεῖνος ποὺ ἀγαπᾷ τὸν πατέρα ἢ τὴν μητέρα του παραπάνω ἀπὸ μένα, δὲν εἶναι ἄξιος νὰ λέγεται μαθητὴς μου. Καὶ ἐκεῖνος ποὺ ἀγαπᾷ τὸν γιό του ἢ τὴν κόρη του παραπάνω ἀπὸ μένα δὲν εἶναι ἄξιος νὰ λέγεται μαθητὴς μου»**.

Ἀγάπησαν τὸν Κύριον Ἰησοῦν παραπάνω ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ ἀπὸ τὰ παιδιά τους οἱ Ἅγιοι Πάντες, ὅπως ἡ Φαβιόλα, ἡ ἁγία Βαρβάρα, ἡ ἁγία Εἰρήνη, ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Καλυβίτης καὶ τόσο ἄλλοι ἀνώνυμοι καὶ ἐπώνυμοι μάρτυρες. Γιατὶ δὲν εἶχαν καμία προσκόλλησι στὰ γήινα καὶ πρόσκαιρα καὶ ποθοῦσαν τὰ ἐπουράνια.

Γιατὶ ὁ Χριστὸς εἶχε γίνεῖ ἡ πρῶτη καὶ μεγάλη τους ἀγάπη. Κι αὐτὴ ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ ξεπερνοῦσε κάθε

ἄλλη ἀγάπη καὶ τοῦ πατέρα καὶ τῆς μητέρας καὶ τοῦ παιδιοῦ.

Καὶ μεῖς λοιπὸν οἱ σημερινοὶ μαθητὲς τοῦ Ἰησοῦ καλοῦμαστε νὰ ζήσουμε τὴ χριστιανικὴ μας ζωὴ μὲ αὐταπάρνηση, ὅπως οἱ Ἅγιοι Πάντες.

Ἀπαρνήθηκαν ἐκεῖνοι τὸν ἑαυτό τους, νὰ ἀπαρνηθοῦμε καὶ μεῖς τὸν ἑαυτό μας.

Γιατὶ τί εἶναι αὐτὸς ὁ ἑαυτός μας; Εἶναι τὸ εἶδωλό μας, τὸ ἐγὼ μας. Μακριὰ ἀπὸ τὴ χάρι τοῦ Χριστοῦ ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐγωκεντρικός. Ἄξονας ὅλου τοῦ κόσμου γίνεται ὁ ἑαυτός του. Παντοῦ καὶ πάντοτε, ἀναζητᾷ ὁ ἄνθρωπος τὸν ἑαυτό του.

Κριτήριον δὲν εἶναι ἡ ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ οὔτε ἡ πίστη οὔτε τὸ Εὐαγγέλιον οὔτε τὸ συμφέρον τοῦ συνόλου, ἀλλὰ τὸ στενὸ προσωπικὸ συμφέρον καὶ ἡ ἱκανοποίηση τῶν ἐγωιστικῶν θελημάτων.

Ἀλλὰ αὐτὸς ποὺ ἀνίηκει στὸν Χριστὸ καὶ θέλει νὰ ζεῖ μὲ αὐταπάρνηση, δὲν ἔχει δικό του θέλημα. Τὸ θέλημά του προσπαθεῖ νὰ ταυτίζεται μὲ τὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ καθένας μας εἶναι ἐλεύθερος νὰ διαλέξει τὸν Χριστὸ ἢ τὸν κόσμον ποὺ ἀντιστρατεύεται στὸ θέλημα τοῦ Χριστοῦ. Ἀπὸ τὴ στιγμή ὅμως ποὺ θὰ διαλέξει τὸν Χριστὸ γιὰ Κύριον τῆς ψυχῆς του καὶ τῆς ζωῆς του, ἀπαρνιέται θεληματικὰ τὰ θελήματα τοῦ κόσμου καὶ τοῦ κακοῦ ἑαυτοῦ του καὶ προσφέρει ἄνευ ὄρων τὴ θέλησὶ τοῦ στοῦν Χριστό.

Πράγματι εἶναι πολὺ δύσκολο καὶ χρειάζεται ἥρωισμό στὴν φιλαυτὴ ἐποχὴ μας, ν' ἀπαρνηθεῖ κανεὶς τὸ θέλημά του καὶ νὰ ἐφαρμόζει κάθε μέρα τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ.

Αὐτὸ τὸ διαπιστώνουμε πολὺ εὐκόλα, ὅταν καλοῦμαστε νὰ ἀπαρνηθοῦμε τὴν αὐταρέσκεια μας. Ὅτι μᾶς ἀρέσει θέλουμε νὰ τὸ κάνουμε ὅπωςδῆποτε. Δὲν κοιτάμε ὅμως ἂν αὐτὸ ποὺ μᾶς ἀρέσει, εἶναι ἀρεστὸ στὸν Θεό.

Ὁ αὐτάρεσκος ἄνθρωπος διασκεδάζει, ὅπως τοῦ ἀρέσει, ἔστω κι ἂν βλάπτει τὴν ψυχὴ του. Φοράει ὅποιο ροῦχο κολακεύει τὴ φιλαρέσκεια του, ἔστω κι ἂν αὐτὸ προκαλεῖ καὶ σκανδαλίζει τοὺς ἄλλους. Διαβάζει ὅ,τι τοῦ ἀρέσει, ἔστω κι ἂν αὐτὸ μολύνει τὸ νοῦ του καὶ τὴν καθαρότητα τῆς καρδιᾶς του.

Αὐταπάρνηση σημαίνει ἡ αὐταρέσκεια, ἡ φιλαρέσκεια καὶ ἡ ἀνθρωπαρέσκεια νὰ γίνουν θεαρέσκεια.

Αὐτὸ δηλαδὴ ποὺ πρέπει νὰ ἀπασχολεῖ τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά μας εἶναι, πῶς θὰ ἀρέσουμε στὸν Κύριον μας.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Σπέρνει καὶ στὰ ἀγκάθια

«Δὲν δημιουργεῖ εὐλογα ἐρωτηματικά ἢ παραβολὴ τοῦ Σπορέως ποὺ ρίχνει τὸν σπόρο τοῦ ἀδιακρίτως στὰ ἀγκάθια, στὶς πέτρες; Τί νόημα ἔχει μιὰ τέτοια σπορά;»

Ἀσφαλῶς ἓνα τέτοιο ἐρώτημα ἔχει τὸν λόγο του. Ἀλλὰ ἔχει καὶ τὴν ἀπάντησή του. Φυσικὰ δὲν ρίχνει κανεὶς τὸν σπόρο του στὸ πέτρινο ἔδαφος, ἀνάμεσα στὰ ἀγκάθια. Ἐδῶ ὅμως πρόκειται γιὰ μιὰ διαφορετικὴ σπορά, παράδοξη ἐκ πρώτης ὄψεως, θεϊκὴ. Πράγματι ὁ θεῖος Σπορῆς δὲν ἔριξε τὸν πολυτίμητο σπόρο Του μόνο στὴν ἀγαθὴ γῆ. Ἐνα μόνο μέρος ἔπεσε σ' αὐτή. Τὰ ἄλλα τρία ἔπεσαν στὴν ἄγονη γῆ. **«Παρὰ τὴν ὁδόν», «ἐπὶ τὰ πετρώδη» καὶ «ἐπὶ τὰς ἀκάνθας»** (Ματθ. 13' 4,5,7).

Καὶ τὸ εὐλογο ἐρώτημα μένει. Καὶ ἀκριβῶς τὴν ἴδια ἀπορία ἐκφράζει καὶ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος καὶ συγχρόνως δίνει καὶ τὴν ἀπάντησιν. Καὶ ἡ ἀπάντησιν εἶναι τόσο πειστικὴ καὶ μεγαλειώδης: **«Καὶ πῶς ἂν ἔχοι λόγον, ρωτᾷε ὁ ἴδιος, ἐπὶ τὰς ἀκάνθας σπείρειν, ἐπὶ τὴν πέτραν, ἐπὶ τὴν ὁδόν; Ἐπὶ μὲν τῶν σπερμάτων καὶ τῆς γῆς οὐκ ἂν ἔχοι λόγον, ἐπὶ δὲ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν διδασμάτων καὶ πολὺν ἔχει τοῦτο τὸν ἔπαινον· ὁ μὲν γὰρ γεωργὸς εἰκότως ἂν ἐγκαλοῖτο (κατηγορεῖτο) τοῦτο ποιῶν (οὐ γὰρ ἐνὶ τὴν πέτραν γενέσθαι γῆν, οὐδὲ τὴν ὁδὸν μὴ εἶναι ὁδόν, οὐδὲ τὰς ἀκάνθας μὴ εἶναι ἀκάνθας). Ἐπὶ δὲ τῶν λογικῶν οὐκ οὕτω δυνατὸν γὰρ τὴν πέτραν μεταβληθῆναι καὶ γενέσθαι γῆν λιπαρὰν καὶ τὴν ὁδὸν μηκέτι καταπατεῖσθαι... ἀλλ' εἶναι ἄρουραν πίονα (γόνιμη γῆ) καὶ τὰς ἀκάνθας ἀφανισθῆναι καὶ πολλῆς ἀπολαύειν ἀδείας τὰ σπέρματα. Εἰ γὰρ μὴ ἐξῆν, οὐκ ἂν ἔσπειρον οὗτος· εἰ δὲ μὴ ἐγένετο ἐπὶ πάντων ἡ μεταβολή, οὐ παρὰ τὸν σπείροντα, ἀλλὰ παρὰ τοὺς μὴ βουλομένους μεταβληθῆναι».**

Ποιὰ, λοιπόν, δικαιολογία καὶ ποιὰ δικαίωση μπορεῖ νὰ βρεῖ ἡ σπορὰ μέσα στὰ ἀγκάθια, πάνω στὴν πέτρα, κοντὰ στὸ δρόμο; Δὲν εἶναι ἐκ τῶν προτέρων καταδικασμένη; Ἐτοί εἶναι προκειμένου γιὰ τὰ σπέρματα τῆς γῆς. Ὅταν ὅμως πρόκειται γιὰ πνευματικὴ σπορὰ μέσα στὶς ψυχὰς γιὰ τὴν προσφορὰ τοῦ θεοῦ λόγου, ὄχι μόνο δὲν εἶναι πράξη ἀκρισίας, ἀλλὰ τουναντίον εἶναι ἐνέργεια ποὺ ἀξίζει πολὺ τὸν ἔπαινο. Ἀσφαλῶς θὰ ἦταν φυσικὸ νὰ κατηγορηθεῖ ὁ γεωργὸς ποὺ θὰ ἔκανε κάτι τέτοιο. Ἀκριβῶς γιὰτὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ πέτρα νὰ γίνῃ γόνιμη γῆ οὔτε ἡ ὁδὸς οὔτε τὰ ἀγκάθια. Ἀλλὰ ἂν αὐτὰ ἰσχύουν γιὰ τὴν ἄψυχον φύσιν, δὲν ἰσχύουν γιὰ τὴ λογικὴ δημιουργία, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Ἐδῶ μπορεῖ νὰ πραγματοποιηθοῦν μοναδικὲς πνευματικὲς καλλιέργειες καὶ θαυμαστὲς καρποφορίες. Πέτρινες καρδιὲς εἶναι δυνατὸν νὰ μαλακώσουν καὶ νὰ γίνουν εὐαίσθητες κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ θεοῦ λόγου. Ἀδιάφοροι καὶ ψυχροὶ μπορεῖ νὰ μεταβληθοῦν ἀπὸ τὴ ζωογόνο χάριν τοῦ Θεοῦ. Ἄν οἱ θαυμαστὲς ψυχικὲς μεταβολὲς

θεωροῦνται ὄνειρο γιὰ τοὺς μακρὰν τοῦ Χριστοῦ ἀνθρώπους, ἀποτελοῦν ψευδαίσθησι πραγματικότητι στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας. Ἐχει τόσες καὶ τέτοιες συγκλονιστικὲς ἀλλαγὲς νὰ παρουσιάσει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ποὺ ξεπερνοῦν σὲ θαυμασμὸ καὶ αὐτὴ τὴ βλάστησιν καὶ καρποφορία τῆς πέτρινης γῆς. Ὁ οὐράνιος Γεωργὸς τῶν ψυχῶν δὲν σταματᾷ τὴν σπορὰ. Ὁργώνει, σπέρνει, ποτίζει καὶ περιμένει. Ἡ θεϊκὴ ἀγάπη ποτὲ δὲν κουράζεται, ποτὲ καὶ γιὰ κανένα δὲν ἀπελπίζεται. Ἄπειρο τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ τὸ ἔλεος μιλάει πάλι ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: **«Μὴ μοῦ λές, εἶμαι βλάσφημος. Μὴ μοῦ λές, εἶμαι διώκτης, ἀκάθαρτος. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἔχεις παραδείγματα. Σὲ ὅποιο λιμάνι θέλεις μπορεῖς νὰ καταφύγεις, νὰ βρεῖς τὰ ὑποδείγματά σου. Θέλεις στὴν Καινὴ Διαθήκη; Θέλεις στὴν Παλαιά; Στὴν Κ. Διαθήκη θὰ συναντήσεις τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀποστόλου Παύλου, στὴν Παλαιὰ τὸν Δαβὶδ. Μὴ μοῦ φέρνεις προφάσεις καὶ δικαιολογίας. Ἀμαρτήσες; Μετανόησε. Πάρα πολλὰς φορὰς ἀμαρτήσες; Πάρα πολλὰς φορὰς μετανόησε».**

Καὶ συνεχίζει ὁ ἴδιος: **«Μὴ μοῦ λές: Πῶς σώζομαι; Μὴ μοῦ λές: Πῶς; Μόνο θαύμαζε καὶ δόξαζε τὸν Θεό. Γιὰτὶ καὶ ἐγὼ θὰ σὲ ρωτήσω: Πῶς σώθηκε ὁ ληστής; Ὁλόκληρη τὴ ζωὴ του τὴν πέρασε μὲ φόνους, μὲ σφαγές, μὲ αἷμα, μὲ διαρρήξεις, μὲ ἀρπαγές. Καὶ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα δὲν μετανόησε. Ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καταδικάστηκε καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸ στεφανώθηκε. Δὲν ἦταν κύριος τῆς ζωῆς του πάνω στὸν σταυρὸ καὶ ἔγινε κύριος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Ἐχασε τὰ πάντα ἐδῶ στὴ γῆ καὶ κέρδισε τὸν οὐρανόν. Πῶς; Μὲ ἓνα λόγο. Τί εἶπε; **«Μνήσθητί μου, Κύριε, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου».** Καὶ ὁ λόγος αὐτὸς ἦταν τόσο ἰσχυρός; Ἡ φιλανθρωπία τοῦ Θεοῦ μαζί μὲ τὴν μετάνοια τοῦ ληστῆ τὸν ἔκανε πολίτη τοῦ παραδείσου. Πῶς; Τὸ πῶς δὲν τὸ γνωρίζω. Ἐνα μὲ ἐνδιαφέρει, ἡ σωτηρία. Ὁ τρόπος δὲν μὲ ἀπασχολεῖ. Τὴ θεραπεία σου ζητᾷς ἀπὸ τὸν γιατρὸ καὶ δὲν τολμᾷς νὰ τὸν ρωτήσῃς τὸ “πῶς;” Ἐδῶ ὁ Θεὸς εἶναι ποὺ σώζει καὶ τολμᾷς νὰ λές τὸ “πῶς;”. Ἐπομένως οὔτε γιὰ τὸν ἑαυτὸ μας οὔτε γιὰ κανένα ἄλλον ποτὲ νὰ μὴν ἀπελπιζόμεσθε γιὰ τὴ σωτηρία του.**

Ἡ ὑπόθεσιν, λοιπόν, τῆς σωτηρίας μας δὲν εἶναι ἀνθρώπινο ἐπίτευγμα. Εἶναι θεῖο ἔργο. Τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ μᾶς καταδιώκει νύχτα μέρα. Καμιὰ ψυχὴ δὲν θέλει νὰ χαθεῖ. **«Πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν».** Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, ἀπὸ τὴν ἀπειρὴν ἀγάπην καὶ ἀγαθότητά Του **«τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκε»**, παρέδωσε στὸν σταυρικὸ θάνατο, **«ἵνα πᾶς ὁ πιστευὼν εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον»** (Ἰωάν. γ' 16). Καὶ ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μᾶς λέει, πῶς ὁ θεϊκὸς σπόρος δὲν ἔμεινε ἀνενεργός, ἔστω καὶ ἂν ἔπεσε στὴν πέτρα ἢ ἀνάμεσα στὰ ἀγκάθια. Παντοδύναμος καθὼς εἶναι, ἔδωσε καρπὸν σωτηρίας ἑκατονταπλάσιο.

Ανακαίνισε τὴν ἀνθρωπότητα

Χρειάζεται βουνὸ προκατάληψη γιὰ νὰ ἀμφισβητήσει κανεὶς μερικές αὐταπόδεικτες ἀλήθειες. Ἀλήθειες ποὺ φωνάζουν μόνες τους, γιὰτὶ ἄλλαξαν τὴν πορεία τῆς ἱστορίας. Ἄλλαξαν, ἀνακαίνισαν τὴν ἀνθρωπότητα, ὄχι μὲ ἐξωτερικὲς ἀλλαγές, ἀλλὰ μὲ ἐσωτερικὲς πνευματικὲς μεταμορφώσεις.

Καὶ ὅμως δὲν ἔλειψαν ἄνθρωποι ποὺ θέλησαν νὰ ἀμφισβητήσουν γεγονότα ψηλαφτὰ. Εἶχαν τὴν ψευδαίσθηση, πὼς μποροῦν νὰ καταργήσουν τὸν ἥλιο, γιὰτὶ ἔκλεισαν τὰ μάτια τους στὸ φῶς του. Ποιοὶ εἶναι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ καὶ τί ἀμφισβήτησαν; Εἶναι οἱ ἀρνητὲς καὶ πολέμιοι τῆς χριστιανικῆς πίστεως καὶ διδασκαλίας: «*Ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία, φωνάζουν, δὲν εἶναι τίποτα περισσότερο ἀπὸ ἓνα κράμα ἰουδαϊσμοῦ, μεσογειακοῦ μυστικισμοῦ καὶ ἀνατολικῶν μύθων!*»

Τὴν ἀπάντηση τὴ δίνει ἡ ἴδια ἡ χριστιανικὴ πίστη. Εἴκοσι αἰῶνες τώρα, τὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου μένει ἀξεπέραστο. Ἀξεπέραστο ἀπὸ τὸ χρόνο καὶ μοναδικὸ γιὰ τὴν ἠθικὴ ὁμορφιὰ καὶ τὴν πνευματικὴ ἀκτινοβολία του. Γιὰτὶ καὶ ὅλα ἂν θελήσουν νὰ τὰ ἀμφισβητήσουν, ἓνα δὲν μποροῦν νὰ ἀρνηθοῦν: Τὴν ἀνυπερβλήτη διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ καὶ τὶς πνευματικὲς κατακτήσεις του στὴν ἀναμόρφωση τῆς ἀνθρωπότητας. «Ὅ,τι πιὸ ὠραῖο, πιὸ ἀγνό, πιὸ ἅγιο, στὸν Χριστιανισμὸ θὰ τὸ συναντήσουμε.

Τὸ ἔργο ποὺ θεμελίωσε ὁ Θεός, ποὺ ἔγινε ἄνθρωπος γιὰ τὸν ἄνθρωπο, μιλάει μόνου του. Δυὸ χιλιάδες χρόνια ἡ θεϊκὴ μορφή τοῦ Χριστοῦ μένει μοναδική. Φώτισε ὅλους τοὺς δρόμους τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς. Ἔδωξε τὰ κλαυσοπούλια τῆς νύχτας, τὶς τυραννικὲς δεισιδαιμονίες καὶ τὶς σκοταδιστικὲς προλήψεις ποὺ γέμιζαν μὲ ἀγωνία καὶ φόβου τὶς καρδιές. Ἐφερε τὴν πνευματικὴ ἐλευθερία καὶ τὴν λύτρωση σ' ἓνα κόσμου ποὺ στέναζε κάτω ἀπὸ τὸ βραχνὰ τῆς πιὸ σκληρῆς τυραννίας. Σκόρπισε τὸ ἄρωμα τῆς ἀγάπης παντοῦ. Καθάρισε τὶς καρδιές, γιὰ νὰ τραγουδοῦν ἐλεύθερες τὴν πανευφρόσυνη χαρὰ τους.

Καὶ αὐτὰ δὲν εἶναι θεωρίες. Ἀποκαλυπτικὲς οἱ μαρτυρίες καὶ συνταρακτικὲς οἱ ὁμολογίες ὄλων ἐκείνων ποὺ ἔζησαν στὴν ἀγνοία ἢ στὴν πλάνη καὶ σὲ μιὰ ἀποφασιστικὴ στιγμή τῆς ζωῆς τους ἄστραψε μπροστὰ τους ἓνα δυνατό φῶς ποὺ τοὺς ἔδειξε τὸν δρόμο τῆς Δαμασκοῦ. Περιοριζόμαστε σὲ μία, ἡ ὁποία εἶναι τόσο ἀποκαλυπτικὴ, τὴν περίπτωσι τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου. Ἄς ἀκούσουμε τὴν ὁμολογία του.

«*Μὲ κύκλωναν οἱ ἀτμοὶ τῶν σαρκικῶν ὀρέξεων. Μέσα σ'αὐτὰ σύννεφά τους δὲν διέκρινα πᾶς τὴν στοργὴ ἀπὸ τὸ πάθος. Καὶ ἔτσι ἔπερτα στὶς ἀβύσσους τῶν πόθων, στοὺς αἰσχροὺς γκρεμοὺς τῆς ἀκολασίας.*» Τὸ δράμα του κάθε μέρα γινόταν πιὸ ὀδυνηρὸ, ὁ βοῦρκος του πιὸ πνιγηρὸς, ὁ πόνος του ἀσπύκωτος, τὰ τραύματά του ἀγιάτρευτα, τὸ ἄγχος του βραχνᾶς ποὺ τὸν ἔπνιγε. Καὶ τότε τὸ βογγητὸ τῆς ψυχῆς του ξεσποῦσε σὲ κραυγὴ ἀπελπισίας: «*Πότε θὰ σωθῶ; Πότε θὰ λυτρωθῶ;*

Αὔριο; Μεθαύριο; Πάντα, λοιπόν, αὔριο; Πότε σήμερα; Γιατί ὄχι τώρα; Γιατί ὄχι ἀμέσως νὰ ἀλλάξω γιὰ πάντα;». «Ὅταν ὅμως «**ἡ νύξ προέκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν... καὶ ἐνεδύθη τὸν Κύριον Ἰησοῦν**», τότε ὅλα ἄλλαξαν μέσα του καὶ γύρω του. Τότε ἔζησε σὲ ὅλη τὴν ἔντασή τους τὰ λόγια τοῦ διδασκάλου του, τοῦ ἁγίου Ἀμβροσίου: «*Ὁ Χριστὸς εἶναι τὸ πᾶν γιὰ μᾶς. Θὲς νὰ γιάνουν οἱ πληγές σου; Εἶναι ὁ γαιτρός. Νὰ γαληνέψει ὁ πυρετός σου; Εἶναι τὸ ζωντανὸ νερό. Νὰ τιμωρηθεῖ ἡ ἀδικία; Εἶναι ἡ θεία δικαιοσύνη. Ἄν ἔχεις ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια, εἶναι ἡ δύναμη. Ἄν φοβᾶσαι τὸν θάνατο, εἶναι ἡ ζωὴ. Ἄν ζητᾶς τὸν οὐρανὸ, εἶναι ὁ δρόμος. Ἄν μισεῖς τὰ σκοτάδια, εἶναι τὸ φῶς. Ἄν πεινᾶς, εἶναι ἡ τροφή.*»

Πῶς, λοιπόν, ἓνα ἀνθρώπινο, ὅπως ἰσχυρίζονται, δημιουργημὰ εἶχε τέτοια ἀπὴκψη; Πάνω σὲ μιὰ ἀπάτη θεμελιώθηκε ἡ ὑπερκόσμια ἀλήθεια; Ἐνα ψέμα ἔδωσε ἐμπνευση στὶς ἅγιες μορφές τῆς ἱστορίας; Οἱ πρωτεργάτες μιᾶς ἀσύλληπτης ἀγάπης, ἀπὸ τὴν πλάνη ἀντλήσαν τὴ δύναμη; Ἀπὸ σάπιες ρίζες βλάστησε τὸ θαυμαστὸ δένδρου ποὺ σκέπασε ὅλη τὴ γῆ καὶ πρόσφερε στὴν ἀνθρωπότητα τοὺς ὠριμοὺς καρπούς του καὶ βρῆκαν κάτω ἀπὸ τὴν φυλλωσιά του, δροσιὰ τόσο ὀδοιπόροι τῆς ζωῆς;

Πῶς εἶναι δυνατόν, γράφει ὁ Μεσσόρι, νὰ ἀνάβλυσε ἀπὸ μολυσμένη πηγὴ «ἡ παγκόσμια, αἰώνια καὶ ὀριστικὴ θρησκεία», ὅπως τὴν ὅρισε ὁ Ρενάν, ὁ ὁποῖος, ξεπερνώντας ἀκόμα καὶ τοὺς Χριστιανοὺς ἀπολογητὲς,

τόλμησε νὰ δηλώσει, πὼς «*ὄ,τι καὶ ἂν ἐπιχειρηθεῖ ἔξω ἀπὸ τὴ μεγάλη καὶ γνήσια χριστιανικὴ παράδοσι, θὰ εἶναι ἀνώφελο καὶ μάταιο*»;

Δὲν ὑπάρχει ἄλλη ἀπάντησι: Ἡ ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία εἶναι ἀπάτη καὶ πρέπει νὰ ξεσκεπασθεῖ καὶ νὰ πεταχθεῖ –ἀλλὰ τότε τί μένει στὴν ἀνθρωπότητα;– ἢ εἶναι θεόπνευστη καὶ πρέπει νὰ στεκόμαστε μὲ τὸ σεβασμὸ ποὺ τῆς ἀξίζει. Εἶναι ἀντιφατικοὶ οἱ πολέμιοί της, ὅταν ἀπὸ τὴν μιὰ μεριὰ λένε, ὅτι τὰ Εὐαγγέλια ἔχουν ἀσύγκριτο ὕψος καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη τὰ παρουσιάζουν ἀνθρώπινο κατασκευάσμα. Χαρακτηρίζουν τὸ μήνυμα τοῦ Ἰησοῦ, ὡς τὴν «*ἐσωτερικὴ δύναμη ποὺ δάμασε τὸν χρόνο, τὸ δυνατό κρασι ποὺ δὲν παύει νὰ μεθᾶ, ὡς τὸν ἀνώτατο νόμου μπροστὰ στὸν ὁποῖο λυγίζουν τὰ πάντα*» καὶ συγχρόνως ἀρνοῦνται τὴν θεότητά Του. Ἐπομένως ἢ ὁ Χριστιανισμὸς εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ θρησκεία ἢ δὲν εἶναι τίποτα. Τολμοῦν ὅμως νὰ τὸ ποῦν;

**Δυὸ χιλιάδες χρόνια
ἡ θεϊκὴ μορφή τοῦ
Χριστοῦ μένει μοναδική.
Ἐφερε τὴν πνευματικὴ
ἐλευθερία καὶ τὴν λύτρωση
σ' ἓνα κόσμου ποὺ στέναζε,
σκόρπισε τὸ ἄρωμα
τῆς ἀγάπης παντοῦ.**

«Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, περιπατῶν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. καὶ λέγει αὐτοῖς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἀλιεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβε-

ΚΥΡΙΑΚΗ 21 ΙΟΥΝΙΟΥ
Β΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ (ΑΓΙΟΡ. ΠΑΤΕΡΩΝ)
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. δ΄ 18-23
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. β΄ 10-16

δαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν· καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ».

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΓΙΑΤΡΟΣ

«Περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς... θεραπεύων πᾶσαν νόσον».

Τὸ εὐαγγέλιο αὐτὸ εἶναι γιὰ τοὺς ἀρρώστους. Γι' αὐτοὺς ποὺ βασανίζονται καὶ ταλαιπωροῦνται στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου στὸ σπῆτι τους ἢ σὲ κάποιο νοσοκομεῖο. Ἀλλὰ καὶ γι' αὐτοὺς ποὺ εἶναι κοντὰ τους καὶ συμπαραστέκονται στὸν ἄρρωστο. Γιὰ ὅλους αὐτοὺς ὁ Χριστὸς ἔχει κάτι νὰ πεῖ. Γιατὶ στάθηκε δίπλα σὲ τόσους ἀσθενεῖς καὶ τοὺς χάρισε ὑγεία, δύναμη, χαρὰ.

Ἡ προσφορά τοῦ γιαιτροῦ.

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ποὺ ὁ Ἰησοῦς θεράπευε τοὺς ἀρρώστους, ἡ φύση τῆς ἀρρώστιας δὲν ἄλλαξε μέχρι σήμερα οὔτε ἡ φθοροποιὸς ἐπίδρασή της στὸ ἀνθρώπινο σῶμα. Ἄλλαξε ὅμως πολὺ, προόδευσε ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη. Ἦταν μὲ πολλὲς ἐλλείψεις τὰ χρόνια ἐκεῖνα. Μὲ πολλὲς δυνατότητες σήμερα. Ἰκανὴ νὰ ἀντιμετωπίσει μὲ τὶς γνώσεις καὶ τὰ σύγχρονα μέσα πολλὲς καὶ δύσκολες καταστάσεις. Στὴ διάθεσή της νοσοκομεῖα μεγάλα μὲ ἐρευνητικὰ κέντρα καὶ πολλὰ βοηθητικὰ μέσα.

Φυσικὰ αὐτὸ ἔχει ἐπηρεάσει πολὺ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο. Τὸν θάμπωσε. Τὸν ἔκανε νὰ ἐξαρτᾶ σχεδὸν ἀποκλειστικὰ τὴν θεραπεία καὶ τὴν ὑγεία του ἀπὸ τὴν ἱατρικὴ ἐπιστήμη. Καὶ παραμέρισε τὸν Θεό. Ἔτσι, μόλις συμβεῖ τὸ παραμικρὸ, μόλις νιώσει τὸν ἐλάχιστο κλονισμό στὴν ὑγεία, τρέχει στοὺς γιαιτροὺς, στὰ νοσοκομεῖα. Καταθέτει ἐκεῖ καὶ χρήματα καὶ ὅλη του τὴν ἐμπιστοσύνη. Γιατὶ πιστεύει πὼς αὐτὴ καὶ μόνο εἶναι ἰκανὴ νὰ τὸν βοηθήσει νὰ ξαναβρεῖ τὸ χαμένο του θησαυρό, τὴν ὑγεία.

Πλαί ὅμως στὴν ἐπιστήμη τῆς ἱατρικῆς ἀπαραίτητη καὶ

Ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Ποιὰ θέση ἔχει σ' ὅλα αὐτὰ ὁ Θεός; Ἡ Παλαιὰ Διαθήκη (Σοφία Σειράχ λη΄ 6) μᾶς τονίζει μιὰ μεγάλη ἀλήθεια: «**Αὐτὸς ἔδωκεν ἀνθρώποις ἐπιστήμην ἐνδοξάζεσθαι ἐν τοῖς θαυμασίοις αὐτοῦ**». Ὁ ἴδιος ὁ Θεὸς ἔδωσε στοὺς ἀνθρώπους τὴν ἱατρικὴ ἐπιστήμη, ὥστε νὰ δοξάζεται μὲ τὰ θαυμαστά του ἔργα. Καὶ ἀκόμα προσθέτει: «**Κύριος ἔκτισεν ἐκ γῆς φάρμακα... ἐν αὐτοῖς ἐθεράπευσε καὶ ἦρε τὸν πόνον αὐτοῦ**», τοῦ

ἀνθρώπου δηλαδὴ (στ΄ 4,7). Κι ἀκόμα καὶ ὅταν ἀσκεῖται ἡ ἱατρικὴ ἐπιστήμη, ὁ Κύριος ἀόρατα καθοδηγεῖ τὴν πορεία τῆς θεραπείας. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε ἀπολύτως ποὺ νὰ γίνεταί χωρὶς τὸ θέλημά Του ἢ τὴν παραχώρησή Του. Δὲν εἶναι σωστό, λοιπόν, νὰ ἀπευθυνόμαστε μόνο στὴν ἱατρικὴ καὶ νὰ ἀγνοοῦμε τὸν ἐμπνευστὴ καὶ δωρητὴ της. Ἐπειτα, οἱ δυνατότητες τῆς ἱατρικῆς δὲν εἶναι ἀπεριόριστες. Συχνά, σταματᾶει μπροστὰ στὸν ἄρρωστο, μὴ μπορώντας νὰ τοῦ προσφέρει καμιὰ ἀποτελεσματικὴ βοήθεια. Πόσες φορές οἱ ἐκπρόσωποι τῆς ὁμολογοῦν: «**Δὲν μπορούμε νὰ κάνουμε τίποτε ἄλλο. Ἀπὸ ἐδῶ καὶ πέρα μόνον ὁ Θεός**».

Ὅταν ὁ Κύριος περπατοῦσε στὴ γῆ μας, μὲ ἕνα καὶ μόνο λόγο Του ζωογονοῦσε σβησμένα βλέμματα, στερέωνε παράλυτα μέλη, δρόσιζε ψημένα ἀπὸ τὸν πυρετὸ μέτωπα. Τίποτα δὲν ἦταν ἀδύνατο γι' αὐτόν. Καμιὰ ἀρρώστια δὲν ἦταν ἀκατανίκητη. Ἡ θεία Του παντοδυναμία ἦταν ἀνώτερη ἀπὸ ὅλες τὶς ἱατρικὲς καὶ τοὺς γιαιτροὺς τοῦ κόσμου. Ἐδιώχνε μὲ τὴν πιὸ μεγάλην εὐκολία τὴν ἀρρώστια καὶ χάριζε ἀμέσως τὴν ὑγεία χωρὶς κανένα διάμεσο στάδιο ἀναρρώσεως. Θεράπευε «**πᾶσαν νόσον**», ὅπως διηγεῖται ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστής. Κι ἀκόμα «**ὄσοι ἤπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο**» (Μάρκ. στ΄ 56). Μὲ μιὰ ὅμως προϋπόθεση: Τὴν πίστη. Πίστη στὴν ἀγάπη Του, στὴν παντοδυναμία Του, στὴ θεία ἀποστολή Του. Καὶ σήμερα καὶ πάντοτε ὁ Ἰησοῦς μᾶς λέει: «**Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι**» (Μάρκ. θ΄ 23). Καὶ γιὰ νὰ κάνει ὁ Κύριος τὸ θαῦμα, γιὰ νὰ δώσει ὡς πανάγαθος καὶ παντοδύναμος ποὺ εἶναι τὴν ποθητὴν θεραπεία, ζητᾶει αὐτὴ τὴ ζωντανὴ πίστη.

Ὅσοι πονᾶμε καὶ ὑποφέρουμε ἀπὸ κάποια ἀρρώστια, ἂς προσέξουμε αὐτὴ τὴν ἀλήθεια. Δὲν θὰ ἀφήσουμε βέβαια τὸν γιαιτρό. Γιατὶ «**αὐτὸν ἔκτισε Κύριος**» (Σοφ. Σειρ. λη΄ 1). Ἀλλὰ πάνω ἀπὸ αὐτὸν ἂς βάλουμε τὸν Θεὸ μας. Ὁ Θεὸς εἶναι ὁ παντοδύναμος γιαιτρός. Ἄς καταφύγουμε μὲ πίστη σ' Αὐτόν. Ἄς προσευχηθοῦμε μὲ ἐμπιστοσύνη. Ἡ προσευχὴ θὰ φέρει ὅλους μας κοντὰ στὸν Θεό. Ἀλλὰ καὶ τὸν Θεὸ θὰ Τὸν φέρει κοντὰ στὰ κρεβάτια τοῦ πόνου καὶ τῶν πονεμένων μας.

«Ὁ λύχνος τοῦ σώματος ἐστὶν ὁ ὀφθαλμός· ἐὰν οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμα σου φωτεινὸν ἔσται· ἐὰν

ΚΥΡΙΑΚΗ 28 ΙΟΥΝΙΟΥ
Γ΄ ΜΑΤΘΑΙΟΥ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. στ΄ 22-33
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ρωμ. ε΄ 1-10

αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν

δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρός ᾖ, ὅλον τὸ σῶμα σου σκοτεινὸν ἔσται. Εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον; Οὐδεὶς δύναται δυσεὶ κυρίοις δουλεῦν· ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνός ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεῦν καὶ μαμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε καὶ τί ποίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσθητε· οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; Ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει

ἕνα; Καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; Καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. Εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ, σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; Μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες, τί φάγωμεν ἢ τί πίωμεν ἢ τί περιβαλλώμεθα; Πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ· οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρήζετε τούτων ἀπάντων. Ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν».

Η ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΩΝ ΑΞΙΩΝ

«Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;»

Ὁ πάνσοφος καὶ πανάγαθος Κύριός μας ἔθεσε στὴν περίφημη «ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλία» Του, πολλὰ ἐρωτήματα στοὺς ἀκροατές Του. Μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἔθεσε καὶ τὸ σπουδαῖο τοῦτο ἐρώτημα: **«Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;»** Δὲν ἀξίζει, τοὺς λέει, μιλώντας γιὰ τὴ μέριμνα, ἡ ζωὴ περισσότερο ἀπὸ τὴν τροφὴ καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὸ ἔνδυμα;

Μὲ τὸ ἐρώτημα αὐτὸ ὁ Χριστὸς μας θέτει στὴν κλίμακα τῶν ἀξιών πρῶτα τὴ ζωὴ καὶ τὸ σῶμα ἀπὸ τὴν τροφὴ καὶ τὰ ρούχα ποὺ φορᾶμε. Καὶ τελειώνει τὴν βαρυσήμαντη αὐτὴ διδασκαλία Του μὲ τὰ ἀθάνατα λόγια Του: **«Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν»** (Ματθ. στ΄ 33). Πρῶτα, λοιπόν, νὰ ζητᾶμε τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀρετὴ ποὺ θέλει ἀπὸ μᾶς ὁ Θεός. Καὶ κατόπιν εἶναι ἡ τροφὴ καὶ τὰ ρούχα ποὺ χρειαζόμαστε.

Υπάρχει, λοιπόν, μιὰ ἱεράρχηση στὴν κλίμακα τῶν ἀξιών, ποὺ πρέπει νὰ σεβαστοῦμε, ἂν θέλουμε νὰ εἴμαστε μαθητὲς Ἐκείνου ποὺ δίδαξε τὶς ὑπέροχες θεϊκὲς ἀλήθειες στὴν «ἐπὶ τοῦ ὄρους ὀμιλία» Του.

«Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς;» Στὴν ἐρώτηση αὐτὴ ἔχουμε δύο ἀξίες ποὺ πρόκειται νὰ συγκρίνουμε. Ἡ μία ἀξία εἶναι ἡ «ψυχὴ» καὶ ἡ ἄλλη ἡ τροφὴ. Στὴν περίπτωση αὐτὴ ἡ λέξη ψυχὴ ἔχει τὴν ἔννοια τῆς ζωῆς. Ἡ ζωὴ μας εἶναι μιὰ ἀξία. Χρησιμοποιώντας σωστὰ αὐτὰ τὰ χρόνια, μπορούμε νὰ κάνουμε χιλιάδες ἀγαθοεργίες. Νὰ ἐργασθοῦμε γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μας. Νὰ φροντίσουμε γιὰ νὰ γνωρίσουν τὸν Λυτρωτὴ Χριστὸ καὶ νὰ σωθοῦν πολλὲς ἀθάνατες ψυχές.

Ἀκόμα ἡ ζωὴ μας ἔχει μεγάλη ἀξία, γιὰτὶ ἀπὸ τὴν κάθε στιγμή ἢ τὸ κάθε λεπτό κερδίζουμε ἢ χάνουμε τὸν Παράδεισο, τὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Νὰ λοιπόν γιὰτὶ «ἡ ψυχὴ μας», ἡ ζωὴ μας αὐτὴ, ἔχει μεγάλη ἀξία. Καὶ τώρα ἂς τὴν συγκρίνουμε μὲ τὴν ἄλλη ἀξία «τῆς τροφῆς».

Ἀναμφισβήτητα καὶ ἡ τροφὴ εἶναι ἕνα ἀγαθὸ γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Ὁ Πάνσοφος Δημιουργὸς καὶ Πλάστης μας, γιὰ τὴ διατήρηση τῆς ζωῆς μας, μᾶς χαρίζει πλουσιοπάροχα ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀγαθῶν καὶ τὴν τροφὴ. Στὴ θάλασσα βρισκουμε τὰ ἀπειράριθμα ψάρια. Στὴ γῆ ἔχουμε τὰ φυτὰ, τὰ φρούτα, τὰ πτηνά, τὴ μεγάλη ποικιλία

τῶν ζώων. Ὅλα αὐτὰ μᾶς τὰ χαρίζει ὁ μέγας τροφοδότης Θεός, γιὰ νὰ χρησιμοποιοῦμε μὲ σύνεση καὶ διάκριση γιὰ τὴ διατροφή μας. Ἀλλὰ δὲν ζοῦμε γιὰ νὰ τρώμε. Τρώμε γιὰ νὰ ζοῦμε καὶ νὰ προσφέρουμε τὴ ζωὴ μας καὶ τὰ ἔργα μας, θυσία δεκτὴ καὶ εὐάρεστη στὸν Κύριό μας. Ἐξ ἄλλου ὁ ἀπόστολος Παῦλος μᾶς παραγγέλλει: **«Εἶτε οὖν ἐσθίετε εἶτε πίνετε εἶτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν Θεοῦ ποιεῖτε»** (Α΄ Κορινθ. ι΄ 31). Δηλαδὴ εἶτε τρώτε εἶτε πίνετε εἶτε κάνετε ὅτιδήποτε ἄλλο, ὅλα νὰ τὰ κάνετε γιὰ τὴ δόξα τοῦ Θεοῦ. Ἡ τροφὴ μπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ μέσο δοξολογίας τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ μέσο καταδίκης μας, ὅταν κάνουμε κατάχρηση μὲ τὴ λαίμαργία καὶ τὴ γαστριμαργία. Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀνώτερη ἀξία ἡ τροφὴ. Ἀνώτερη ἀξία ἀπὸ τὴν τροφὴ εἶναι ἡ ζωὴ καὶ μάλιστα ἡ **«κατὰ Χριστὸν ζωὴ»**.

«Οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς;» καὶ συμπληρώνει ὁ Κύριος: **«καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος;»**

Καὶ στὸ δεύτερο μέρος τοῦ ἐρωτήματος ἔχουμε τὴ σύγκριση δύο ἀξιών, δύο πραγμάτων. Τὸ ἕνα εἶναι τὸ σῶμα μας καὶ τὸ ἄλλο εἶναι τὸ ἔνδυμα ποὺ φορᾶμε. Τὸ σῶμα δὲν εἶναι δεσμοπτήριο τῆς ψυχῆς. Τὸ σῶμα μας ἔχει μεγάλη ἀξία γιὰτὶ εἶναι κατοικητήριο τοῦ Θεοῦ, ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

Γράφει χαρακτηριστικὰ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: **«Οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν;»** Δὲν γνωρίζετε δηλαδὴ, ὅτι τὸ σῶμα σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ποὺ κατοικεῖ μέσα σας, καὶ τὸ ἔχετε λάβει ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἄρα δὲν ἀνήκετε στὸν ἑαυτὸ σας; (Α΄ Κορ. στ΄ 19). Στὴ συνέχεια γιὰ νὰ δώσει στοὺς Κορινθίους νὰ καταλάβουν τὴν ἀξία τοῦ σώματος, τοὺς τονίζει ὅτι ἔχουν ἐξαγορασθεῖ μὲ τὸ πολυτίμο αἷμα τοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὸ ὀφείλουν νὰ ἀποφεύγουν κάθε τι ποὺ μολύνει τὸ σῶμα καὶ νὰ δοξάζουν τὸν Θεὸ καὶ μὲ τὸ σῶμα τους, καὶ μὲ τὸ πνεῦμα τους, ποὺ εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ. Ποιὰ, λοιπόν, σύγκριση μπορεῖ νὰ γίνῃ ἀνάμεσα στὸ σῶμα καὶ τὸ ἔνδυμα;

Ἀσφαλῶς τὸ σῶμα καὶ ἡ ζωὴ καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἀξίζουν πολὺ περισσότερο. Ὁ Θεός, λοιπόν, ποὺ μᾶς προσφέρει τὰ πολυτιμότερα δὲν θὰ μᾶς δώσει καὶ τὰ δευτερότερα; Κανένας καὶ ποτὲ δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλει.

ΜΑΝΑ: ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

ΟΛΟΣ ό κόσμος στάθηκε με θαυμασμό μπροστά στο συγκινητικό περιστατικό, μοναδικής αυταπαρνήσεως, που έγινε στο Ίατρικό Κέντρο του Πανεπιστημίου του Σικάγου. Τί έγινε; Η μικρή, μόλις 21 μηνών, Άλύσσα Σμίθ, ήταν τότε το πρώτο παιδί στην Άμερική που χειρουργήθηκε, για να του γίνει μεταμόσχευση ήπατος από ζωντανό δότη. Καί δότης ήταν ή στοργική και ήρωική μητέρα του που πρόσφερε με προθυμία τμήμα από το συκώτι της, για να μπορέσει να σώσει το κοριτσάκι της.

Ποιός δεν θαυμάζει τέτοια περιστατικά, συγκινητικά και συγκλονιστικά, που φανερώνουν μεγαλείο ψυχής, όμορφιά και άνωτερότητα. Μπορούμε να φαντασθούμε τη μητέρα εκείνη ξαπλωμένη πλάι στο παιδί της, στο χειρουργικό τραπέζι, ήρεμη, γαλήνια, όλοπρόθυμη να διακινδυνεύει τη ζωή της για χάρη του; Η άγωνία της δεν είναι για τον έαυτό της. Είναι για το παιδί της. Να σωθεί το παιδί της. Καί το κάνει με όλη την ψυχή της, χωρίς κανέναν να την εξαναγκάζει, χωρίς κανέναν να το απαιτεί. Μόνο ή καρδιά της, ή ευαίσθητη και τρυφερή, ή γεμάτη αγάπη και στοργή, αυτή της το ζητάει. Καί όταν το ζητάει ή πηγαία, ή άνυστερόβουλη αγάπη, εκεί δεν υπάρχει καν δίλημμα και προβληματισμός. Η αγάπη της μάννας μόνο την καρδιά της ακούει. Μόνο τη φωνή που έχει βάλει μέσα της ό Θεός άφουγκράζεται. Καί προχωρεί. Καί μεγαλουργεί. Καί άρωματίζει τον πνιγηρό από τις άναθυμιάσεις του έγωισμού πλανήτη μας με το πιό λεπτό άρωμα της έξαγιασμένης αγάπης και θυσίας. Μιά τέτοια προσφορά δεν ζητάει ούτε άμοιβή ούτε ανταλλάγματα. Ούτε καν άναγνώριση.

Έμεϊς θα θέλαμε, σαν έκφραση ευγνωμοσύνης, να πούμε σε κάθε παιδί, μικρό ή μεγάλο, με-

ρικά λόγια αγάπης για το ούρανόσταλο αυτό δώρο που λέγεται μάνα:

Να το ξέρεις καλά. Άν ό κάθε άνθρωπος έχει ανάγκη από την αγάπη, το μικρό παιδί δεν μπορεί να ζήσει χωρίς αυτή. Πιό πολυ και από την τροφή έχει ανάγκη από την στοργή. Χωρίς τροφή δεν μπορεί να ζήσει. Χωρίς αγάπη μαραζώνει, πεθαίνει. Γύρνα κάμποσα χρόνια πίσω. Σήμερα έχεις μεγαλώσει. Τότε ήσουν ένα αδύνατο νήπιο. Η πιό μεγάλη χαρά σου ήταν ή άγκαλιά της μητέρας σου. Μέσα σ' αυτή ένιωθες την πιό θερμή ζεστασιά, την πιό δυνατή σιγουριά.

Τότε που το λογικό σου δεν είχε ακόμα ξυπνήσει, ή μητρική διαίσθηση σου μιλούσε τη μόνη γλώσσα που μπορούσες να καταλάβεις, την γλώσσα της αγάπης. Τότε που άμέριμνος έσύ, χωρίς προβληματισμούς, άφηνόσουν με έμπιστοσύνη στην στοργική της άγκαλιά, εκείνη όραματιζόταν, με έξωρη φροντίδα, ένα όμορφο μέλλον για σένα. Όταν έσύ άναπαύσσουν στην κούνια σου, εκείνη έσκυβε σαν φύλακας άγγελος πάνω σου, για να άφουγκρασθεί τους μυστικούς χτύπους της καρδιάς σου. Ήσουν ό πιό πολύτιμος θησαυρός της, μολοντί τίποτα δεν είχες κάνει γι' αυτήν.

Τί της είχες προσφέρει ως τότε, για να συγκεντρώσει πάνω σου όλο τον τρυφερό πλούτο της

αγάπης της; Μονάχα ξενύχτια, πόνους όδυνηρους και άγωνίες. Ήσουν εν τούτοις μια έλπίδα, μια μυστική αυγή, ένα φώς. Για σκέψου αν αυτή ή έλπίδα άποδειχθεί άπελπισία! Άν ή ροδόλευκη αυγή σκοτεινιάσει προτού μεσουρανήσει! Τί πόνος! Τί αγιάτρευτη θλίψη!

Θυμάσαι ακόμα με πόση τρυφερότητα σου μιλούσε; Μά εκείνο δεν ήταν λεξιλόγιο. Ήταν ξεχειλίσιμα καρδιάς. Ήταν τραγούδι αγάπης που σου χάιδευε άπαλά το πρόσωπο και έκανε να ξαστερώσει ό γαλανόξανθος ούρανος των ματιών σου. «Χρυσό μου παιδί, άγγελοΰδι μου, αγάπη μου», αυτές ήταν οι τρυφερές κουβεντούλες που έκανε μαζί σου.

Κι έσύ ποιές τρυφερές λέξεις έχεις να της πεις σήμερα, για να άπαλύνεις τον πόνο της, την κούρασή της, τα βάσανά της; Την σκέπτεσαι καθόλου; Της ζητάς συχνά κατανόηση. Έσύ δείχνεις αυτήν την κατανόηση; Γιατί, όπως καταλαβαίνεις, ή κατανόηση δεν είναι μονόδρομος. Άν την προσφέρεις, τότε μόνο μπορείς και να την ζητάς και να εκτιμάς την άξία της. Άν αυτή την «κατανόηση», την αγάπη δηλαδή, μπορούσαμε να βάλουμε ρυθμιστή στις σχέσεις μας, θα άλλαζε ή συμπεριφορά μας, ή ζωή μας. Ένας νέος κόσμος χαράς θα πρόβαλε γύρω μας και μέσα μας.

ZOH 'Ορθόδοξον Χριστιανικόν Περιοδικόν. 'Οργανον Άδελφότητος Θεολόγων ή «ZOH»

Κυκλοφορεί κάθε μήνα.

Έκδοτής: Άδελφότης Θεολόγων ή «ZOH» Σ.Α., Ίπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντής Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ίπποκράτους 189, 114 72 Αθήνα.

Έκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Άνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Άχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΟΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Άποστέλλεται με έπιταγή ή εις γραμματόσημα εις το Γραφείον του Περιοδικού:

Ίπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ή καταβάλλεται εις τα Βιβλιοπωλεία μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Για όλες τις χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΣΑΜΟΥΗΛ Ο ΠΡΟΦΗΤΗΣ

6

ΔΙΚΑΙΟΣ ΚΑΙ ΑΠΡΟΣΩΠΟΛΗΠΤΟΣ

Τότε μόνο ένας κυβερνήτης είναι άξιος της αποστολής του και αποδεικνύεται συνετός και αληθινά μεγάλος ηγέτης, όταν δεν επαναπαύεται σε μερικές δάφνες, αλλά εργάζεται διαρκώς και περισσότερο, για να διατηρήσει τα κέρδη και να τα έπαυξήσει.

Και ο Σαμουήλ, ο έμπνευσμένος Κριτής του Ίσραήλ, έπειτα από τις πρώτες λαμπρές επιτυχίες του, έπειτα από την εθνικοθησκευτική κίνηση και ζωή που δημιούργησε στο έθνος του, αρχίζει έντατική και αδιάκοπη εργασία για να κατασφαλίσει τα αγαθά της νίκης.

Το έργο που πρόβαλλε μπροστά του ήταν αληθινά γιγάντιο. Διότι ο Ίσραήλ ως κράτος βρισκόταν σε καώδη κατάσταση. Άρχοντες ικανοί να ήγούνται δεν υπήρχαν. Ο κάθε Ίσραηλίτης έκανε ό,τι του άρεσε. Καμιά πειθαρχία, καμιά ένότητα σκοπών μέσα στο έθνος. Οί πόλεις ήταν ανυπεράσπιστες και σε τέλεια απομόνωση. Και γενικά ο Ίσραήλ ήταν ένα κράτος σχεδόν διαλυμένο, ανάμεσα σε άλλα κράτη οργανωμένα και ισχυρά, με άρχοντες και βασιλείς.

Με σαφή αντίληψη όλων των δυσχερειών που θα αντιμετώπιζε, μπαίνει ο Κριτής στον αγώνα. Αλλά ο Σαμουήλ δεν είναι κανένας συνηθισμένος κυβερνήτης. Είναι ο ευσεβής ηγέτης, ο διαποτισμένος από το Πνεύμα του Θεού. Δεν ζητάει μόνο από τους άλλους εργασία και έντατικές προσπάθειες για την αναδιοργάνωση του κράτους.

Γνωρίζει ότι η ψυχή του έθνους είναι ο ηγέτης. Γιαυτό δίνει πρώτος το παράδειγμα. Και όταν προεξάρχει ένας στιβαρός και έμπνευσμένος ηγέτης, ακολουθεί και ο λαός έμπνεόμενος και παρακινούμενος από τον κυβερνήτη του. Αυτό συνέβει με τον Σαμουήλ.

Επισκέπτεται κάθε χρόνο τις κυριότερες επαρχίες του κράτους για να αποδώσει δικαιοσύνη ο ίδιος προσωπικά. Γνώριζε άλλωστε ότι η δικαιοσύνη αποτελεί το βάθρο ενός ενομούμενου κράτους. Εκεί λύνει τις διαφορές των πολιτών και των φυλών. Έμψυχώνει τους πάντες και διακηρύσσει παντού την εθνική ένότητα και πιστότητα στη θρησκεία των πατέρων, σαν απαραίτητο όρο ενομίας και εθνικής προκοπής και ευημερίας. Παίρνει με ταχύτητα, αλλά και με σύνεση κάθε μέτρο που επέβαλε το θρησκευτικό και εθνικό συμφέρον. Άγρυπνά πάνω στο γενικό καλό. Χτυπάει το άδικο, όπου κι αν το συναντήσει. Επιβάλλει παντού το δίκαιο.

Εγκαθιστά συγχρόνως άρχοντες ευσυνείδητους που τους παρακολουθεί άγρυπνα, αλλά και τους έμπνέει με τη μεγάλη του προσωπικότητα. Οργανώνει συμβούλια από τους προκρίτους και συζητούν και κανονίζουν σπουδαίες υποθέσεις. Προεδρεύει ο ίδιος

των εθνικών συσκέψεων όταν έπρόκειτο για μεγάλα εθνικά ζητήματα. Και έτσι εντός ολίγου χρονικού διαστήματος όχι μόνο αναγέννησε και αναδιοργάνωσε το ισραηλιτικό κράτος αλλά και κράτησε σε όλη του την ηγεσία ως Κριτού, ύψηλο το φρόνημα του λαού και πειθαρχία και τάξη στο έθνος.

Η επιτυχία του Σαμουήλ οφείλεται στον τρόπο που εξάσκησε τα καθήκοντά του σαν άρχοντας και στο ότι από την πρώτη στιγμή τη διακυβέρνησή του την στήριξε σε τρεις μεγάλες κεφαλαιώδεις αρετές. Στη **δικαιοσύνη, την αφιλοκέρδεια και την άμεροληψία.**

Στηριγμένος πάνω σ' αυτές τις αρετές και άφοσιωμένος στο θείο νόμο, κράτησε τον εαυτό του τόσο άγνό, τόσο ανεπίληπτο, αληθινά πάλλευκο σ' όλο το διάστημα της διακυβερνήσεώς του.

Κατήγοροί του ζητάει να γίνουν όλοι οί Ίσραηλίτες. Δικαστές του βάζει τον Θεό και τον βασιλιά. «Μπροστά σας, είπε, έζησα από τη νεότητά μου. Τα έργα μου υπήρξαν όλα φανερά. Είσαστε σήμερα ελεύθεροι να με κατηγορήσετε μπροστά στο Θεό και τον βασιλιά, εάν πήρα ποτέ από κανένα δώρα, εάν καταδυνάστευσα ή πίεσα ποτέ κάποιον».

Και ο λαός όλος με μιá φωνή, τελείως αυθόρμητα και ελεύθερα, με πλήρη τη συνείδηση των όσων έλεγε, απάντησε: **«Οὐκ ήδίκησας ήμās και οὐ κατεδυνάστευσας ήμās... και οὐκ είληφας έκ χειρός οὐδενός οὐδέν».**

Αλλά ο σεβάσμιος Κριτής επιμένει: Ο Κύριος και ο βασιλιάς είναι μάρτυρες σήμερα ότι δεν βρήκατε «έν χειρί μου οὐδέν», που να σās ανήκει. Και ο Ίσραήλ απάντησε: «Μάρτυς». Μάλιστα, μάρτυρες αυτής της αλήθειας είναι ο Θεός, ο βασιλιάς και όλοι έμείς!

Τί μεγαλειώδης χειρονομία! Μιá λευκή και άσπιλη ζωή, μιá δίκαιη και τίμια διακυβέρνηση, μιá άφοσιωμένη και ευσεβής διακονία μπαίνει μόνη της τόσο ταπεινά σε δημόσια κρίση! Και βγαίνει από την κρίση αυτή περισσότερο θαυμαστή, περισσότερο φωτεινή.

Να παράδειγμα ηγέτη, όμολογουμένως, αξιοζήλευτο. Ποιός από τους άπιστους και τους άθρησκους ηγέτες τόλμησε ποτέ να βάλει τα έργα, την ιδιωτική και δημόσια ζωή του στην ελεύθερη κρίση ενός όλοκληρου λαού; Ποιός από εκείνους που στους καιρούς μας κόπτονται για τη δικαιοσύνη έθεσαν ποτέ τη ζωή τους κάτω από την κρίση του λαού τους;

Αυτό το ψυχικό σθένος, αυτή την παρηρσία και αυτή την ψυχική όμορφιά μόνο οί ηγέτες που έχουν την αιωνιότητα σαν όρίζοντα της ζωής τους, οί δικαιοί ηγέτες που κυβερνοϋν και **«κρίνουν έν νόμω Κυρίου»** μπορούν να την έχουν.

(Συνεχίζεται)

ΟΧΙ «ΟΣ ΜΕΝ ΠΕΙΝΑ, ΟΣ ΔΕ ΜΕΘΥΕΙ»

Η φτώχεια αποτελεί πρόκληση για τὸν σύγχρονο κόσμο. Καὶ ἡ ἐξάλειψή της πρέπει νὰ ἀπασχολήσει, ὡς ἐπεῖγον μέλημα, τὴν παγκόσμια κοινότητα. Οἱ οικονομικοὶ παράγοντες τῆς Δύσεως ἐπισημαίνουν τὸ κατεπεῖγον τῆς ἀνάγκης, χωρὶς καὶ νὰ προχωροῦν σὲ ἀποτελεσματικὰ μέτρα. «Μὲ τουλάχιστον 1,2 δισεκατομμύρια ἀνθρώπους στὸν κόσμο νὰ ἐξακολουθοῦν νὰ ζοῦν μὲ λιγότερο ἀπὸ ἓνα δολάριο τὴν ἡμέρα, δὲν ὑπάρχει σήμερα σημαντικότερη πρόκληση καὶ πρόσκληση γιὰ τὴ βελτίωση τοῦ βιοτικῆς ἐπιπέδου καὶ τὴν ἐξάλειψη τῆς φτώχειας. Ἡ Παγκόσμια Τράπεζα καὶ ἄλλες πολυμερεῖς ἀναπτυξιακῆς τράπεζες ἔχουν κρίσιμο ρόλο νὰ διαδραματίσουν στὴν ἀντιμετώπιση αὐτῶν τῶν προκλήσεων. Γιὰ νὰ τὸ κάνουν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀλλάξουν τὸν τρόπο πὸν χρησιμοποιοῦν». Ἀσφαλῶς τὴν σπουδαιότητα γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ ὀξύτατου αὐτοῦ κοινωνικοῦ προβλήματος ὅλοι ἀντιλαμβάνομαστε. Ἡ ἐπὶ μακρὸν ἀδιαφορία ἀποτελεῖ θρυαλλίδα σὲ πυριτιδαποθήκη. Ἰδιαίτερα σήμερα μὲ τὴν παγκόσμια ἐπιδημία τοῦ κορωνοϊοῦ πὸν ἔχει ξεσπάσει, οἱ Διεθνεῖς Ὄργανισμοὶ κρούουν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου καὶ φοβοῦνται μεγάλες κοινωνικὲς ταραχές. Τὸ «ὄς μὲν πεινᾶ, ὄς δὲ μεθύει» (Α΄ Κορινθ. ια΄ 21), ὁ ἓνας νὰ πεθαίνει ἀπὸ τὴν πείνα καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὴν πολυφαγία, προσφέρει τὸ γόνιμο ἔδαφος, γιὰ νὰ ἀναπτυχθοῦν ὅλα τὰ ἐπαναστατικὰ ὡς τὰ πιὸ ἀναρχικὰ στοιχεῖα. Ὅμως καὶ τὰ οικονομικὰ μέτρα γιὰ νὰ ἀποδώσουν χρειάζονται ἀνθρώπους πρόθυμους σὲ θυσίες, μὲ ἀνιδιοτελεῖ ἀγάπη, πὸν θὰ σκύψουν ὡς καλοὶ Σαμαρεῖτες στὶς σύγχρονες πληγές.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΓΙΑ ΤΑ ΝΕΑ ΖΕΥΓΑΡΙΑ

Καυχόμαστε γιὰ τὸν πολιτισμὸ καὶ τὶς τεχνολογικὲς κατακτήσεις τῆς ἐποχῆς μας. Εἶναι ὅμως πρόδος καὶ πολιτισμὸς, ὅταν «ἐξακόσιες χιλιάδες γυναῖκες πεθαίνουν κάθε χρόνο κάτω ἀπὸ τραγικὲς συνθήκες, στὴν κύηση ἢ στὸν τοκετὸ στὸν ἀναπτυσσόμενο κόσμο; Οἱ ἐπιπλοκὲς κατὰ τὴν διάρκεια τῆς κηῆσεως καὶ τοῦ τοκετοῦ προκαλοῦν στὶς γυναῖκες, πὸν εἶναι σὲ ἡλικία τεκνοποιήσεως, περισσότερους θανάτους καὶ ἀναπηρίες ἀπὸ κάθε ἄλλη αἰτία, οἱ ὁποῖοι, σύμφωνα μὲ τὴν Unicef, θὰ μπορούσαν νὰ εἶχαν ἀποφευχθεῖ». «Ἡ μητρικὴ θνησιμότητα συνιστᾶ μεγάλη ἀδικία» καὶ αὐτὸ γιὰ τὴν ἀσφαλῆς μητρότητα μπορούσε νὰ εξασφαλισθεῖ μὲ ἀποτελεσματικὰ μέτρα χαμηλοῦ κόστους. Στὴν Ἑλλάδα μπορεῖ τὰ ποσοστὰ βρεφικῆς καὶ μητρικῆς θνησιμότητας νὰ εἶναι μικρά. Ὅπως ὅμως εἶχε ὑπογραμμίσει ὁ Πανελλήνιος Ἰατρικὸς Σύλλογος: «Ἀσφαλῆς μητρότητα σημαίνει ἐνεργοποίηση τῶν νόμων ὑπὲρ τῆς μητρότητας, πὸν συχνὰ μένουν στὰ χαρτιά, μαζὶ μὲ μέτρα καὶ θεσμοὺς πὸν δίνουν πραγματικὰ στὰ νέα ζευγάρια τὴ δυνατότητα νὰ κάνουν παιδιά χωρὶς ἄγχος καὶ ἀνασφάλειες». Ἄς τὸ ἐπαναλάβουμε. Ὁ ἀνθρωπισμὸς μας δὲν θὰ κριθεῖ ἀπὸ τὶς τεχνολογικὲς κατακτήσεις. Θὰ κριθεῖ ἀπὸ τὴ φροντίδα γιὰ τοὺς πολύτεκνους, τοὺς ἀναξιοπαθοῦντες, τοὺς ἡλικιωμένους καὶ τὰ παιδιά.

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣ... ΚΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ!

Τὶς ἡμέρες πὸν ἄρχισαν νὰ χαλαρώνουν τὰ περιοριστικὰ μέτρα γιὰ τὴν ἀποτροπὴ τῆς ἐξάπλωσης τοῦ φονικοῦ κορωνοϊοῦ, ὀλοκληρώνονταν ἡ δημόσια διαβούλευση καὶ προωθεῖτο στὴ βουλὴ νομοσχέδιο τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, πὸν προβλέπει τὴν πιλοτικὴ εἰσαγωγὴ σὲ ὅλες τὶς βαθμίδες τῆς Ἐκπαίδευσης τῆς Σεξουαλικῆς Διαπαιδαγώγησης. Δὲν χρειάζεται ἴσως νὰ ποῦμε ἐδῶ πολλά. Οἱ εἰδικοὶ προειδοποιοῦν, οἱ οἰκογένειες δὲν κρύβουν τὴν ἀνησυχία τους. Καὶ ὅλοι μας ἔχουμε κάνει... ἐφιαλτικὰ σενάρια, ἀναλογιζόμενοι πὸς μπορεῖ νὰ λειτουργήσει στὴν πράξη ἓνα «μάθημα» σεξουαλικῆς διαπαιδαγώγησης σὲ ἐφήβους καὶ προεφήβους. Ἀλλὰ συμβαίνει ἐδῶ αὐτὸ πὸν λένε, ὅτι ἡ πραγματικότητα ξεπερνᾶ τὴ φαντασία. Διότι τὸ νομοσχέδιο προβλέπει τὴ σεξουαλικὴ διαπαιδαγώγηση, ὄχι ἀπλῶς σὲ ἐφήβους καὶ προεφήβους, ἀλλὰ... ἀπὸ τὸ Νηπιαγωγεῖο! Τὴν ὥρα πὸν ἡ προσοχή μας εἶναι στραμμένη στὴν ἐπιδημία τῆς λοιμικῆς νόσου, δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι μαίνεται καὶ μιὰ ἐπιδημία πιδ ὕπουλη: ἡ ἐπιδημία μιᾶς νόσου ἠθικῆς, πὸν ἀπλώνεται στὴν κοινωνία μας... μὲ ἐκθετικὸς ρυθμὸς. Ἀσθενεῖς ἐπὶ μακρὸν ἀσυμπτωματικοί, ἢ μὲ ἥπια συμπτώματα, πὸν δὲν νιώθουν ὅτι νοσοῦν, διασπείρουν τὴ νόσο, ἡ ὁποία ἔχει ἤδη λάβει διαστάσεις ἀνεξέλεγκτης πανδημίας.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

Ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ μιὰ ἄλλη διάσταση τοῦ θέματος, ἐξίσου σημαντικὴ. Τὸ ἐν λόγω νομοσχέδιο ἐτέθη, κατὰ τὰ εἰωθότα, σὲ δημόσια διαβούλευση (22 Ἀπριλίου - 6 Μαΐου). Αὐτὴ προβλέπεται, γιὰ νὰ καταγραφοῦν καὶ νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν οἱ ἀπόψεις καὶ οἱ ἀνησυχίες ὄλων τῶν ἐνδιαφερομένων φορέων καὶ ὄλων τῶν πολιτῶν. Δημοκρατικότατο! Λοιπόν, φορεῖς καὶ πολῖτες κατέθεσαν πράγματι τὶς ἀπόψεις καὶ τὶς ἀνησυχίες τους. Ἡ συμμετοχὴ στὴ διαβούλευση ἔσπασε κάθε ρεκόρ, μὲ τὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν σχολίων νὰ ἀφορᾶ τὸ ἄρθρο 1, μὲ τίτλο «Ἐργαστήρια Δραστηριοτήτων», καὶ τὴν πρόβλεψη στὸ ἐν λόγω ἄρθρο γιὰ εἰσαγωγὴ τῆς Σεξουαλικῆς Διαπαιδαγώγησης ἀπὸ τὸ Νηπιαγωγεῖο. Ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν σχολίων κυμαίνεται ἀπὸ τὴν αἰτιολογημένη ἀπόρριψη μέχρι τὴν ὀργισμένη ἀντίδραση. Ἰδοῦ, λοιπόν, οἱ ἀπόψεις καὶ οἱ ἀνησυχίες τῶν εἰδικῶν καὶ τῶν ἀπλῶν πολιτῶν. Τὸ ἐρώτημα εἶναι: Πόσο θὰ εἰσακουστοῦν αὐτὲς οἱ ἀπόψεις καὶ αὐτὲς οἱ ἀνησυχίες; Μήπως ὅλη αὐτὴ ἡ δημοκρατικὸτατη «δημόσια διαβούλευση» δὲν εἶναι τελικὰ παρὰ προσχηματικὴ; Μήπως στὸ τέλος ἡ δημόσια κατακραυγὴ θὰ ἀγνοηθεῖ καὶ θὰ προωθηθοῦν κανονικὰ οἱ προειλημμένες ἀποφάσεις;

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκόρατος 189
114 72 ΑΘΗΝΑ